

RAPPORTER

92/6

INFORMASJONEN OM FOLKE- OG BOLIGTELLING 1990 I MASSEMEDIENE

Statistisk Sentralbyrå
Bibliotek

31 MAR 1992

AV
LIV ARGEL

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY

311.3931

S 29 ra

92:6 ex 2

RAPPORTER FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ 92/6

**INFORMASJONEN OM
FOLKE- OG BOLIGTELLING 1990
I MASSEMEDIENE**

AV
LIV ARGEL

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO-KONGSVINGER 1992

ISBN 82-537-3645-2
ISSN 0332-8422

Wp. no. 54410

EMNEGRUPPE
31 Folketellinger

EMNEORD
Annonsering
Informasjonskampanje
Innholdsanalyse
Kommunikasjon
Medieundersøkelse
Presseomtaler

Omslaget er trykt ved Aasens Trykkerier A.S

Publikasjonen er trykt i Statistisk sentralbyrå

Forord

Denne rapporten gir en oversikt over massemedienes omtaler av Folke- og bolig telling 1990 (FoB90) i gjennomføringsfasen av prosjektet, og til og med publisering av de første resultatene. Grunnlaget er presseklipp og utskrifter av NRKs omtaler i radio og TV, foruten intern registrering av intervjuer med nærradiostasjoner, fra oktober 1990 til og med begynnelsen av mai 1991.

Rapporten inneholder også en summarisk oversikt over annonseringen for FoB90 i de enkelte medier.

I alt gir dette en oversikt over den informasjon publikum har fått via massemedier umiddelbart før og rundt selve tellingsdatoen 3. november 1990, og inntil puringen var avsluttet i april 1991.

Førstekonsulent Liv Argel har vært ansvarlig for rapporten. Lederne av FoB90, prosjektleder Jan Furseth og planlegger Halvard Skiri, har bidratt med råd og gitt verdifulle kommentarer til manuskriptet.

Statistisk sentralbyrå, Oslo, 9. januar 1992

Svein Longva

Innhold

	Side
1. Innledning	5
2. Bakgrunn og mål for informasjonsarbeidet	5
2.1. Bakgrunn	5
2.2. Informasjonsmål	6
2.3. Visualisering	6
2.4. Budskapet	6
2.5. Målgrupper og strategi	6
3. Organisering av informasjonsarbeidet	8
4. Betalt informasjon i massemediene	8
4.1. Avisannonsering	8
4.2. Ukepresseannonsering	9
4.3. TV og radio	9
4.4. Hvordan nådde budskapet frem?	11
4.5. Beredskapsplanen	11
5. Presseseminar og pressemeldinger	12
5.1. Innledning	12
5.2. Pressekonferanse	13
5.3. Pressemeldinger	13
5.3.1. Pressemeldinger i oktober-november 1990	13
5.3.2. Pressemeldinger 17. desember 1990 - 10. januar 1991	14
5.3.3. Pressemeldinger 18. februar 1991 - 17. april 1991	15
6. Omtaler i aviser og tidsskrifter	16
6.1. Innledning	16
6.2. Klippstørrelser	16
6.3. Avisenes opplag	16
6.4. Utgiverfylke	17
6.5. Avisenes politiske retning	17
6.6. Type innhold og pressebyråenes rolle	18
6.7. Type omtale	18
6.8. Omtaler i tidsskrifter	18
7. Omtaler i TV og radio	19
7.1. Innledning	19
7.2. NRK	19
7.3. TV3	20
7.4. Nærradio og nær-TV	20
8. Noen sammenlikninger med FoB80	21
9. Omtaler av de første resultatene fra FoB90	22
10. Oppsummering	23
Litteratur og annet bakgrunnsmateriale	25
Vedlegg	
1. Organisasjonsplan og kommandolinjer for informasjonsvirksomheten - FoB90	26
2. Hovedannonse avis	27
3. Påminnelsesannonse avis	28
4. Hovedannonse ukepresse	29
5. Påminnelsesannonse ukepresse og Intercity	30
6. Presseklipp om FoB90, tabeller med resultater av undersøkelse med kodeliste	31
7. Omtaler i TV og radio av FoB90 - en oversikt	35
8-13. Eksempler på avisklipp fra oktober 1990 - Nå skal det telles	36
14. Omtale av personvern og FoB	42
15. Omtale i tidsskrift - nytte- og personverntiltak	43
Eksempler på avisklipp januar - mai 1991	
16-17. - skjemaene kommer	44
18-21. - purring i januar og februar	46
22-24. - god og svak skjemaingang - konkurranse mellom kommuner	50
25-26. - tvangsmulkt	53
27-32. Eksempler på omtaler i TV og radio 12.10.1990 - 18.4.1991	55
33. De første resultatene. Aktuell statistikk 92/91, 30.4.1991	61
34-36. Eksempler på omtaler av resultatene i aviser	62
37-38. Eksempler på omtale av resultatene i TV og radio	65
Utkommet i serien Rapporter fra Statistisk sentralbyrå etter 1. januar 1991 (RAPP)	67

1. Innledning

Formålet med denne rapporten har vært å kartlegge den informasjon publikum har hatt mulighet for å få om Folke- og bolig telling 1990 - FoB90 - via massemediene.

Den informasjon som er gitt direkte til oppgavegiverne i forbindelse med utsending av skjema, senere purringer og andre tiltak, er bare summarisk nevnt.

Rapporten er basert på presseklipp og utskrifter av NRKs omtaler i radio og TV, innsamlet av Norske Argus A/S i perioden 10. oktober 1990 til begynnelsen av mai 1991. (Den 30. april 1991 var purring avsluttet og de første resultatene ble sendt pressen.) I tillegg har grunnlaget vært intern registrering av intervjuer med nærradiostasjoner og NRKs distriktskontorer, foruten innrykningsplaner for annonsering og sendeplaner for de enkelte versjoner av TV-spots og radiospots.

Det er også tatt sikte på å registrere hvordan og i hvilken grad massemediene har brukt pressemeldingene om FoB90, pressebyråenes rolle i formidlingsprosessen og hva som ellers er gitt av informasjon om FoB90 i massemediene, og hvorledes dette stoffet er vinklet.

Det er i et eget avsnitt gitt en oversikt over annonseringen i aviser og ukepresse og bruken av TV- og radiospots i formidlingsprosessen. Derved blir det gitt et samlet bilde av informasjonen om FoB90 via massemediene.

Registreringen ble konsentrert i perioder: Forberedelsene til tellingen i oktober, tellingen november - desember, da 75 prosent av skjemaene ble returnert, og purringen januar - april som resulterte i at 99 prosent av skjemaene kom inn.

2. Bakgrunn og mål for informasjonsarbeidet

2.1. Bakgrunn

For FoB90 ble det bestemt at det ikke skulle innhentes opplysninger fra hele befolkningen, men at det skulle nyttes en metode der skjemaopplysninger fra et utvalg av personer blir kombinert med registeropplysninger for alle bosatte. På denne måten blir det utarbeidet resultater som vil kunne sammenliknes med tidligere tellinger.

Det ble vedtatt 2 tellingstyper for skjemaopplysninger:

- Full telling: Skjema sendt alle i 275 kommuner med færre enn 6 000 innbyggere, og i 7 kommuner med flere enn 6 000 innbyggere som har bestilt full telling, i alt 282 kommuner.
- Utvalgstilling: Skjema sendt et utvalg av innbyggerne i de øvrige 166 kommuner. (Utvalgsstørrelsen varierte mellom 8 og 20 prosent, avhengig av innbyggertall.)

Totalt skulle det innhentes oppgaver på spørreskjemaer fra nær 970 000 personer. Trekkingen foregikk på personnivå. De som ble trukket ut skulle i tillegg til opplysninger om seg selv gi oppgaver om boligen/husholdningen de tilhørte. Da tellingen skulle omfatte alle personer bosatt i Norge på tellingsdagen, måtte de innhentede data kombineres med opplysninger fra ulike administrative og statistiske registre.

2.2. Informasjonsmål

Primærmålet for informasjonskampanjen var konkretisert slik:

Minst 90 prosent korrekt utfylte skjemaer i retur før purring.

Sekundærmålet var:

Å skape generell interesse og forståelse for SSBs virksomhet og tilføre nye grupper økt kunnskap om den praktiske nytten av statistiske data.

2.3. Visualisering

FoB90 skulle visualiseres gjennom egen logo, og alt materiellet skulle ha en fast design med sikte på å skaffe FoB90 en positiv image og høy gjenkjenningsverdi for de enkelte elementer som brukes i formidlingsprosessen (og senere ved presentasjonen av resultatene).

2.4. Budskapet

Budskapet skulle ha en klar positiv nytteprofil, og elementer som kan knyttes til den personlige integritet ble fremhevet som viktig. Informasjon om den praktiske gjennomføringen og om utfyllingen av skjema, måtte selvsagt få en bred plass. At folketellinger er en begivenhet som med visse mellomrom finner sted i alle land, skulle også være en del av budskapsinnholdet. Konkret ble retningslinjene for den kreative utformingen formulert slik:

- Hvorfor FoB90
- Tellingsdagen er 3. november
- Nyttene av FoB90
- Hvordan tellingen gjennomføres
- Hjelp til utfylling ved å ringe grønt telefonnummer
- Plikt (lovhjemlet)
- Personvern - den enkeltes opplysninger er beskyttet

Det forhold at FoB90 delvis var en utvalgstilling måtte også forklares i den informasjon som skulle gis i massemediene: "Bare de som har fått skjema i posten skal svare". Dette var det vanskeligste problemet ved utformingen av budskapet, fordi det var forutsatt at massemediene skulle brukes, bl.a. på grunn av at FoB90 var en viktig begivenhet, og fordi erfaring har vist at deres medvirkning redaksjonelt og som annonseformidlere bidrar til høy svarprosent. Selektiv dekning av målgruppen var bare mulig via adresserte sendinger og/eller pr. telefon.

2.5. Målgrupper og strategi

Målgruppen var nær 970 000 personer født i 1974 og tidligere. 680 000 av disse var bosatt i 282 fulltellingskommuner og 290 000 personer var bosatt i 166 utvalgstillingskommuner. Det betyr at målgruppen geografisk var spredt over hele landet.

Undersøkelser og erfaringer i forbindelse med Folke- og bolig telling 1980 viste at deler av målgruppen krevde egne tiltak, i tillegg til den generelle informasjonen som skulle nå alle oppgavegivere. Dette gjaldt:

1. Personer med språkproblemer (innvandrere, flyktninger)
2. Personer som av ulike andre årsaker kunne ha problemer med utfyllingen (sykdom, alder, lese- eller skrivevansker, blinde, svaksynte)
3. Personer som midlertidig oppholdt seg i utlandet (studenter, sjøfolk, ferierende)

Informasjonen skulle konsentreres i tre faser:

1. Innledning til tellingen
2. Tiden rundt tellingsdagen
3. Tiden umiddelbart etter tellingen

Strategien gikk ut på å nå de endelige målgruppene gjennom ulike budskapsbærere etter en nærmere prioritering. Det ble laget planer for mediekontakt, medievalg, budskapsutforming og strategi for kriseberedskap.

Det var forutsatt at budskapsoverføringen skulle gjennomføres ved hjelp av disse tiltak og medier:

- a) Informasjon til ansatte i SSB:
 - Utdeling av orienteringsbrosjyre og artikkel/omtale i de interne publikasjonene Byråpraten og Interne meldinger. For medarbeiderne på Folketellingsprosjektet ble det gjennomført spesialopplæring, blant annet med sikte på svartjenesten.
- b) Informasjon til hele målgruppen:
 - Informasjonsbrosjyre på bokmål og nynorsk som skulle inneholde de elementer som er nevnt i avsnitt "2.4 Budskapet", og med vekt på veiledning i utfylling av skjema. Brosjyren ble sendt til alle som skulle svare, sammen med skjemaene. En samisk utgave av brosjyre og spørreskjema ble lagt ut på postkontorer i samiske områder i Finnmark og Troms. Den kunne også fås tilsendt fra Folketellingsprosjektet. Utgaver på 11 ulike språk ble laget for distribusjon via innvandrere- og flyktningekontorene i kommunene og direkte fra Folketellingsprosjektet.
 - Annonser i aviser og ukeblad, TV- og radiospots før tellingen og for å minne om innleveringsfrister.
- c) Orientering til massemedier og andre formidlere:
 - Dokumentasjonshefte (som bakgrunnsstoff), pressemeldinger, pressekonferanse og mediekontakt i form av intervjuer, slik at massemediene kunne formidle nytt om FoB90.
 - Dokumentasjonshefte og senere løpende informasjon til kommuner.
- d) Svartjeneste på grønn linje som tilbud til dem som hadde problemer med utfyllingen.
- e) Assistanse til oppgavegivere som kunne ha problemer med utfyllingen:
 - Orientering og ekstra opplag av informasjonsmaterieell til lokal opplysningstjeneste, helse- og sosialetaten og innvandrere-/flyktningekontor i kommunene, med anmodning om at de skulle hjelpe eldre, syke, personer med språkproblemer og andre som trengte hjelp med utfyllingen.
 - Orientering til institusjoner og andre felleshusholdninger, også med anmodning om å hjelpe klienter som hadde fått eget skjema.
 - Lydkassett til Norges Blindforbunds fylkeslag med informasjon om utfylling av skjema, og at kassetter kunne bestilles gratis fra Folketellingsprosjektet.
 - Diverse tiltak for å nå nordmenn i utlandet:
 - a) Brev til ambassadene via Utenriksdepartementet sammen med departementets Månedsmelding i uke 45.
 - b) Orientering til militære i utenlandstjeneste via Forsvarets overkommando.

- c) Informasjon til de som oppholdt seg på Svalbard og Jan Mayen via sysselmannen + annonse i Svalbardposten.
- d) Annonse i Skandinavisk Journal i Alicante for å nå langtidsferierende i Spania.

3. Organisering av informasjonsarbeidet

Informasjonsarbeidet ble gjennomført av Folketellingsprosjektet under ledelse av prosjektleder Jan Furseth og planlegger Halvard Skiri. Styringsgruppa for Folke- og bolig telling 1990 godkjente rammeplanen for informasjonsopplegget. Vedlegg 1 viser organisasjonsplan og kommandolinje for informasjonsvirksomheten - FoB90.

Folketellingsprosjektet hadde assistanse fra disse eksterne konsulentene: Statens informasjonstjeneste og Langholm Grafisk Design (logo og annonser), reklamebyrået Strand & Lund A/S (TV-spot 60 sek.), Mediafoto (30 sek. TV-spots og lydspots ved purring), INFO Consult Press A/S (mediekontakt, layout mv.) og Sem Grafisk (trykking og layout). Det ble dessuten oppnevnt et eget informasjonsteam som bestod av:

Planlegger Halvard Skiri, Folketellingsprosjektet
 Førstekonsulent Bibi Arstad, Statens informasjonstjeneste
 Redaktør Vidar Julien, INFO Consult Press A/S
 Førstekonsulent Liv Argel, SSBs informasjonsavdeling

I regi av dette teamet ble det utarbeidet en tidsplan for alle tiltakene, supplert med annonseringsplan og tidsplan for utsending av pressemeldinger. I tillegg gav teamet råd om hva innholdet burde være i pressemeldinger og annonser, og forslag til synopsis for TV-spots.

4. Betalt informasjon i massemediene

4.1. Avisannonsering

Det ble etter analyser klart at skulle man nå alle berørte, måtte man bruke samtlige aviser som er oppført i Norsk aviskatalog, og som står på den offisielle avislisten til Statens informasjonstjeneste. Disse aviser har et samlet nettoopplag på 2,9 millioner, som tilsvarer 1,8 aviser pr. husstand. Ifølge leserundersøkelser vil en ved å bruke alle aviser kunne nå 95 prosent av befolkningen. Det er imidlertid viktig å være oppmerksom på at ikke alle leser aviser hver dag, og at tid som brukes på avislesing varierer fra noen minutter til 2-3 timer. Sannsynligheten for å bli sett øker med antall innrykninger, men selv med bruk av alle aviser 4 ganger, kan man ikke regne med at alle har sett annonsene. Noen leser av prinsipp ikke annonsesider. Det ble ikke undersøkt om hvor mange som så annonsene for FoB90.

Det ble utarbeidet 2 annonser på bokmål og nynorsk:

En hovedannonse i format 4 spalter x 110 = 440 mm og med tema "Kan vi regne med deg?" og en forklaring på hva folketellingen skulle omfatte, hvem som blir spurt, behov for hjelp, svarplikt og svarfrist. (Se vedlegg 2.) Denne annonsen ble innrykket 1. november og 7. november 1990.

En reminder med overskrift: "Har du glemt det?" i format 2 spalter x 230 = 460 mm. Påminningsannonsen ble rykket inn 19. november og 22. november. (Se vedlegg 3.)

4.2. Ukepresseannonsering

Hovedannonsen "Kan vi regne med deg?" utarbeidet som helside i 4 farger og med samme innhold som avisannonsen (se vedlegg 4), ble rykket inn i disse ukebladene i uke 44:

Vi Menn	Opplag	118 912
Motor	"	472 033
A-Magasinet	"	319 811

Samme annonse ble rykket inn i uke 45 i:

Se og Hør	Opplag	315 313

Påminnellesannonsen "Har du glemt det?" (vedlegg 5) ble dessuten innrykket som helside i 4 farger i uke 46 i:

Hjemmet	Opplag	306 975
A-Magasinet	"	319 811

Til sammen har disse bladene et opplag på vel 1,5 millioner eksemplarer, og i henhold til Riksundersøkelsen 1990 ca. 4,7 millioner lesere brutto. Netto lesertall er 2,6 millioner på grunn av kombinasjonsdekningen. Totalt hadde vel 76 prosent av alle voksne mulighet for å se annonsen i ett eller flere av disse bladene.

I tillegg ble påminnellesannonsen innrykket som helside i bladet NSB Inter-City nr. 1 1991. Opplaget er 115 000, og bladet distribueres i Inter-City-togene i Øst-Norge som gratis lesestoff til passasjerene. Utgaven med FoB90-annonsen lå utlagt i perioden 15. januar - 15. april 1991 (vedlegg 6).

4.3. TV og radio

Det ble laget en TV-spot på 60 sekunder, heretter kalt "Historie", som gav glimt fra samfunnsutviklingen i dette århundret og endte opp med viktigheten av FoB90. TV-spoten skulle vises rundt tellingstidspunktet på NRK-riksnettet, som dessuten også viste første del av den i Dagsrevyen i forbindelse med pressekonferansen som ble holdt som innledning til informasjonsarbeidet overfor pressen den 12. oktober 1990. Dette blir nærmere omtalt i avsnitt 5: "Medienes omtale av FoB90".

"Historie" ble vist på NRK tidlig på kvelden 4 ganger (1., 5., 8. og 9. november). Samme spot, men med endret sluttappell, ble vist i alt 6 ganger den 12., 14., 15., 18., 20. og 21. november i tidsrommet kl. 1830 - 1930. Den ble også vist på TV3 2 ganger hver dag den 1., 2., 3., 4., 5. og 6. november, og med endret sluttappell den 12., 13. og 14. november, også 2 ganger daglig. Tidspunkt: kveldstid.

Som et ledd i gjennomføringen av beredskapsplanen ble det laget en TV-spot på 30 sekunder - "Snile" - med påminning om at skjema må sendes inn. Den var direkte rettet mot de som skulle purres i februar 1991.

TV-spot "Snile" ble vist 12 ganger på TV Norge, 8 ganger i beste sendetid og 4 ganger på dagtid/nattid. Alle spots ble vist i tilknytning til populære programmer, 2 ganger den 19., 2 ganger den 20., 5 ganger den 21. og 3 ganger fredag 22. februar, i forbindelse med utsending av hovedpurring. "Snile" ble dessuten vist på TV3 19 ganger i beste sendetid, 4 ganger noe tidligere på kvelden og 5 ganger etter kl. 2300, de samme dager som på TV Norge.

Den ble også godkjent av NRK og vist der 3 ganger (19., 20. og 21. februar i beste sendetid).

Samtidig ble det laget en radiospot på 30 sekunder med samme lyd som på TV-spot "Snile". Den ble sendt over Radio Nettverk 8 ganger daglig den 15., 16. og 19. februar 1991. Radio Nettverk er landsdekkende,

og i tillegg ble påvirkningen i Oslo- og Bergensområdet forsterket ved en spesialavtale med de største stasjonene, Radio Motor Vest i Bergen (30 sendinger), Radio Puddefjord i Bergen (18 sendinger), Radio Norge i Oslo (30 sendinger) og Radio Limelight i Oslo (10 sendinger). Det ble også laget en radiospot på 30 sekunder i form av et rollespill til bruk på Radio Nettverk ved svarfristens utløp.

Det ble ikke gjennomført undersøkelser for å registrere hvor mange som har sett TV-spots eller hørt lydspots om FoB i de enkelte kanaler. Imidlertid fins det undersøkelser som viser hvor mange som ser på TV og hører på radio. De nyeste undersøkelsene er fra slutten av 1990 og ukene 5 - 8 og 10 i 1991, og publisert av NRK/Markeds- og Mediainstituttet (MMI) 1991. Resymé fra disse undersøkelsene er gitt i Sigurd Høst: Daglig mediebruk - en oppdatering. Her kommer et utdrag fra disse:

Tabell 1. Sett TV i går og tilgang til de enkelte kanaler iht. undersøkelser i februar/mars 1991. Gjelder personer 9 år og over. Prosent og beregnet antall

	"Sett i går"		Kan ta inn	
	Prosent	1 000	Prosent	1 000
NRK fjernsyn	79	2 900	97	3 595
ScanSat/TV3	9	330	34	1 260
TV Norge	8	297	37	1 371

Kilde: NRK/MMIs ukerapporter - antall intervjuer 2 400.

Befolkningen 9 år og eldre 1. januar 1991 var 3,7 millioner og grunnlaget for kvantifiseringene. 49 prosent har mulighet for å ta inn andre stasjoner enn NRK. Seerfrekvensen blant disse er hhv. 22 og 20 prosent for TV3 og TV Norge. Tallene for høsten 1990 er noe lavere. Antall seere 16 år og over blir færre.

For radio viser undersøkelsene dette:

Tabell 2. Bruk av radio på hverdager og tilgang til de enkelte sendinger iht. undersøkelser i februar/mars 1991. Gjelder personer 9 år og over. Prosent og beregnet antall

	Lyttning hverdager		Kan ta inn	
	Prosent	1 000	Prosent	1 000
Radio i alt	73	2 700	100	3 707
NRK radio i alt	59	2 190	100	
P1	41	1 520	100	3 707
P2	34	1 260	96	3 560
Nærradio	25	930	81	3 003

Kilde og beregningsgrunnlag som for Tabell 1.

SSB gjennomførte en Kultur- og mediebruksundersøkelse i mars 1991. Den viser de samme hovedresultater for TV, men for lytting ligger SSBs tall ubetydelig lavere enn ifølge undersøkelsen fra NRK/MMI.

Disse tabellene viser store forskjeller mellom mulighet for å kunne ta inn de respektive kanaler og "sett i går" og "lytting hverdager". Det gjelder spesielt satellitt- (kabel-TV) stasjonene og nærradio.

4.4. Hvordan nådde budskapet frem?

Samspeillet mellom ukepresse, dagspresse, TV og radio rundt tellingstidspunktet bør ha gitt alle deler av målgruppen den tilsktede oppmerksomhet om tellingen. I tillegg kom intervjuer og omtaler i presse og kringkasting, som er tema for neste avsnitt. Problemet er at i dagens mediasamfunn er det ikke lett å vekke oppmerksomhet. Det faktum at svarprosenten var 75 før jul, dvs. 15 prosent lavere enn målet, kunne tyde på at informasjonen hadde gått hus forbi i en del av målgruppen. For å avklare årsaken til manglende svar og å klarlegge om det store frafallet skyldtes uvilje mot å svare, ble det foretatt en telefonundersøkelse blant et utvalg på 1 100 personer blant de som ikke hadde sendt inn skjema. Alle tilhørte en gruppe på vel 10 000 personer fra hele landet ("Landsutvalget", som var trukket ut tidligere). Undersøkelsen viste at hele 62 prosent av de spurte, og som altså ikke hadde returnert skjemaet, oppgav at de hadde hørt/lest noe om FoB90.

Resultatene indikerer at det er annonser/omtaler i avisene som har hatt best gjennomslag, idet 48 prosent har lest noe der. Av de 22 prosent som hadde hørt omtale i radio, mente 62 prosent at de hadde hørt om FoB på NRK og 10 prosent på nærradio. 11 prosent av de intervjuende nevnte TV. I og med at undersøkelsen ble gjennomført 2 måneder etter at hovedtyngden av informasjonen ble sendt ut, er dette et godt resultat. Men likevel er det vanskelig å bedømme om informasjonskampanjen var vellykket. Sett/hørt/lest betyr ikke nødvendigvis at budskapet er oppfattet og forstått slik det var ment. For det første er det mye "støy" i mediene. Konkurransen om oppmerksomheten er høy - overgangen fra ett tema til et annet er rask i radio og på TV, avissidene har mange overskrifter. Sett/hørt kan like gjerne bety at de har registrert en overskrift, en spot eller omtale, uten at de har oppfattet hele budskapet.

Informasjonen om FoB90 ble gitt i en periode da det var spesielt mye "støy". Store begivenheter kom på dagsorden, og de fikk - naturlig nok - stor spalteplass og bred oppmerksomhet blant folk. Ved månedsskiftet oktober/november 1990 var det regjeringsskifte, mellom 17. og 26. januar raste krigen mellom Irak og USA og deres allierte. Den 17. januar døde kong Olav.

4.5. Beredskapsplanen

De 3 viktigste grunnene som ble oppgitt i telefonundersøkelsen blant dem som ikke hadde sendt inn skjema var:

Glemt det	23 prosent
Ikke tid	21 "
Trodde det var frivillig	15 "

Sykdom og reisefravær ble oppgitt av ca. 7 prosent, og nekting av ulike grunner bare av 3 - 4 prosent. Undersøkelsen viste altså at det var liten motvilje mot å besvare spørsmålene. En purring pr. telefon via Televerkets telemarketing byrå i uke 3 1991 gav omtrent samme resultat. Det var ingen negative reaksjoner, men nesten halvparten ba om nytt skjema.

Første purring gjaldt "Landsutvalget", jf. 4.4, hvis oppgaver skulle danne grunnlag for presentasjon av hovedresultater fra FoB90 så hurtig som mulig. Denne purringen ble sendt ut 10. desember 1990.

Neste purrerunde kom 14. januar og gjaldt 26 kommuner, som etter planen var de første som det skulle publiseres resultater for. Satsing på å aktivisere ordfører/rådmann i disse kommunene til å gå ut i lokale medier, viste seg å gi resultater.

Informasjonen om at motviljen var liten, sammen med den vellykkede purringen i de 26 kommunene, ble lagt til grunn for den videre oppfølging. Den planlagte informasjonskampanjen (jf. avsnitt 2.5) måtte utvides med en fase 4, og beredskapsplanen settes i verk.

TV og radio ble valgt som medier for å nå etternølerne, og det ble laget TV- og radiospots. Pressemeldinger ble sendt alle massemedier, som nærmere omtalt i neste avsnitt. Det skulle også satses på å aktivisere de lokale myndigheter, for at de gjennom lokalpresse og nærradio kunne få frem hvor viktig folketellingsresultater er for kommunal planlegging. Siden så få hadde oppgitt nekting som grunn, ble det i første omgang valgt en myk linje. De fleste som ikke svarte, fikk inntil 2 purringer, med unntak av noen som hadde flyttet i den aktuelle perioden. Først ved siste purrerunde i april brukte SSB den retten etaten fikk i den nye statistikkloven av 1989, til å bruke tvangsmulkt. Denne muligheten ble satt i fokus, både i purrebrev og pressemeldinger/intervjuer. Avisene fulgte godt opp med overskrifter og inngresser. Ledelsen av FoB90 utførte sin del av beredskapsplanen ved å gi intervjuer både i NRK, nærradioer og til aviser.

Av andre tiltak kan nevnes at svartjenesten på grønn linje besvarte vel 16 500 forespørsler.

5. Presseseminar og pressemeldinger

5.1. Innledning

Ved analyser av mediernes omtaler av FoB90 var utgangspunktet pressemeldingene, idet et av målene var å registrere hvordan pressen og etermediene brukte disse. Videre skulle også andre innlegg, ledere mv. registreres. Periodeinndelingen i registreringen av klipp ble styrt av de enkelte faser i telling, skjemainngang og purring. Hensikten var å avdekke om eventuelle negative omtaler/innlegg var hyppigere i enkelte perioder, og mulige årsaker.

Her er et resymé av inndelingen:

Før 7.10. 1990:	Omfatter presseomtaler som kom før invitasjonen til presse-seminaret gikk ut (postet 5. oktober 1990).
8.10. - 18.11. 1990:	Omfatter omtaler av tellingen før/etter presseseminaret 12. oktober og pressemeldingene av 12., 26. og 30. oktober, og 2. og 8. november 1990.
19.11. - 15.12. 1990:	Dekker tilfeldige omtaler i en periode da det ikke ble sendt ut pressemeldinger.
17.12. 1990 - 16.2. 1991:	Omfatter omtaler på grunnlag av meldingene datert 17. desember 1990 og 10. januar 1991.
18.2. - 5.4. 1991:	Omfatter pressens omtaler ut fra pressemeldingen 18. februar, foruten resultatene av oppfordringen til ordfører/rådmann om å ta kontakt med pressen. Dette fordelte seg jevnt utover mot påsken (palmesøndag 24. mars 1991).
8.4. - 10.5. 1991:	Omfatter omtaler av svarinngangen lokalt (positive og negative), og truslene om tvangsmulkt. Registreringen ble avsluttet da avisene etter hvert omtalte resultatene som ble sendt ut 30. april.

5.2. Pressekonferanse

Som en formell start på informasjonskampanjen ble det holdt en pressekonferanse i Oslo den 12. oktober 1990. De som møtte frem på pressekonferansen fikk utlevert en mappe som inneholdt program for konferansen, pressemelding, et dokumentasjonshefte om FoB90 med sammendrag, foruten skjema og informasjons- og rettleidningsbrosjyren som ble sendt til alle som skulle svare.

Programmet omfattet introduksjon ved administrerende direktør Arne Øien, en presentasjon ved prosjektleder for Folke- og bolig telling 1990, Jan Furseth, foruten innlegg fra 2 brukere: Forsker Tore Tynes, Kreftregisteret, og underdirektør Richard Malinowski fra Oslo kommune.

Oppmøtet på pressekonferansen var ikke overveldende, men NRK Dagsrevyen, Dagsnytt og Østlandsendingen, NTB, Nynorsk pressekontor, Scanfoto og de største avisene, samt et par datatidsskrifter, hadde sendt representanter. NRK fulgte godt opp i Ettermiddagsnytt og Dagsrevyen med intervju med Øien og Furseth og visning av første del av TV-spot "Historie".

Aviser og andre medier som ikke møtte opp på pressekonferansen, fikk tilsvarende pressemappe i posten dagen etter. Nærradioer og nær-TV-stasjoner fikk en mappe med noe redusert innhold.

5.3. Pressemeldinger

Folketellinger har en generell samfunnsinteresse, og resultatene er nyttige for de fleste innbyggere ved at de blir brukt i planlegging og som bakgrunn for samfunnsinformasjon. Det var derfor naturlig å supplere den betalte informasjon via mediene med pressemeldinger.

Pressen har generelt vært interessert i stoff som sendes ut fra SSB. Dette har vært analysert tidligere, jf. litteraturoversikten.

De fleste pressemeldingene ble sendt til 192 aviser og til pressebyråene. De ble også sendt til NRK sentralt og distriktskontorene, til 460 nærradiostasjoner og 100 nær-TV-stasjoner. Det var laget spesielle rosa ark med FoB90-logo, slik at de skulle skille seg fra SSBs vanlige pressemeldinger. NTB sender sine meldinger til 54 aviser, A-pressens Oslokontor til 31, Norpress til 39 og Nynorsk pressekontor til 26. Enkelte aviser har abonnement på stoff fra 2 pressebyråer, og vil dessuten få originalversjonen direkte fra SSB. Noen pressemeldinger ble sendt på telefax, særlig til større aviser, i et forsøk på å oppnå økt oppmerksomhet.

I forbindelse med FoB90 ble det registrert i alt 676 presseklipp fordelt over et tidsrom fra tidlig i oktober 1990 til tidlig i mai 1991. De neste avsnittene inneholder en oversikt over pressemeldinger som er sendt ut, og klipp som er mottatt som resultat av disse meldingene.

5.3.1. Pressemeldinger i oktober-november 1990

I denne perioden ble disse pressemeldingene sendt ut:

12. oktober 1990: Det er ti år siden sist.

Denne meldingen omtaler at lørdag 3. november skal det holdes folke- og bolig telling i Norge, den 20. i rekken. Det blir presisert at bare en del av befolkningen skal svare, og at dette betyr en innsparing på 40 millioner i forhold til full telling. Det gjøres oppmerksom på at alle som får skjema har plikt til å svare, at Finansdepartementet har vedtatt at SSB skal gjennomføre folke- og bolig tellingen, og at Stortinget har bevilget de nødvendige midler til denne.

26. oktober 1990: En uke igjen til Folke- og bolig telling 1990.

Denne meldingen gir opplysning om telefonnummeret, kontor og privat, til de som leder folketellingen, hvis det er behov for å ta kontakt.

30. oktober 1990: Nå kommer folketellings skjemaene i postkassen til 1 million nordmenn.

Også denne pressemeldingen er nøktern, og forteller at skjemaene er under utsending sammen med en brosjyre med informasjon og rettleiding. Telefonnumrene gjentas. Meldingen ble sendt på telefax.

2. november 1990: I morgen er det TELLINGSDAG.

I denne meldingen gjentas informasjonen om at 1 million innbyggere har fått skjema tilsendt og at det finnes et grønt nummer som folk kan ringe. Dessuten oppgis til journalistenes orientering direkte telefonnummer til lederne av FoB90. Meldingen ble faxet.

8. november 1990: 10. november er svarfrist. Folketellings skjema strømmer inn.

Meldingen er optimistisk og forteller at skjemaene strømmer inn. Det blir videre opplyst at svartjenesten på grønt telefonnummer har vært nyttet av mange, og det presiseres videre at FoB90 omfatter hele befolkningen, men at bare nær 1 million innbyggere skal besvare skjemaene. De som skal gi opplysninger har fått skjema.

Til avisene ble denne pressemeldingen supplert med et bilde som viser Jan Furseth og "grønn linje-sjef", Eva F. Otterdahl Møller, bak en haug med skjemaer.

I denne perioden ble det registrert 193 klipp med omtale av FoB90. NTB sendte ut en kort melding med foto og en noe mer inngående omtale av FoB90 til sine medlemsaviser den 12. oktober. Nynorsk pressekontor (NPK) og Norpress sendte også et intervju med Jan Furseth med hovedvekt på avfallsspørsmålet i skjemaet. Dette siste ble stort sett seriøst behandlet, men et par aviser blandet en viss ironi i omtalen. A-pressens Oslokontor distribuerte stoff til sine aviser basert på pressemeldinger og/eller samtaler med lederne for FoB90.

I tidsrommet 19. november - 16. desember ble det ikke sendt ut noen pressemeldinger, og det kom bare inn 6 klipp. 10. desember ble de første purringene sendt ut, med svarfrist 20. desember og beredskapsplanen ble etter hvert satt i verk.

5.3.2. Pressemeldinger 17. desember 1990 - 10. januar 1991

17. desember 1990: Folke- og bolig telling 1990 (FoB90): En av fire har fortsatt ikke svart.

I denne meldingen blir det nevnt at 75 prosent av dem som skulle svare har returnert skjema, og at dette er en lavere svarprosent enn forventet. Purring er derfor i gang. Noen blir purret før jul, mens de øvrige får purring i løpet av januar og februar. Viktigheten av at skjemaene kommer inn påpekes. Meldingen ble sendt på telefax til NRK, sentralt og lokalt, og til de 70 største avisene. Andre aviser, radioer mv. fikk meldingen pr. post.

10. januar 1991: Purring på skjemaene til Folke- og bolig telling 1990.

Dette er purring i 26 kommuner som det etter planen skal lages statistikk for først. Siden dette er kommuner i ulike deler av landet, med varierende svarprosent, ble det sendt ut lokalt rettede pressemeldinger distriktsvis. Sammen med meldingen ble det sendt ut en oversikt over svarprosenten i kommunene i det fylket purringen omfatter.

Det ble fremhevet at statistikkresultatene er viktige for den enkelte kommune. Avisene blir gjort oppmerksom på at ordførere/rådmenn er orientert om purringen, og kan være aktuelle intervjuobjekter for å få en lokal vinkling på nytten av tellingen.

Disse pressemeldingene resulterte i 84 klipp. Av disse 84 klippene var 2/3 intervjuer med FoB-ansatte, og nok delvis initiert av lederne for FoB90. 1/3 var avskrift av pressemeldingene, mens antall leserinnlegg, redaksjonelt stoff og intervju med andre var ubetydelig.

5.3.3. Pressemeldinger 18. februar 1991 - 17. april 1991

18. februar 1991: Folke- og bolig telling 1990 må purre én av fem. 200 000 får nytt skjema.

I denne meldingen blir det igjen påpekt at svarene trengs for å kunne lage folketellingsstatistikken, at tallene er viktige for kommunene, at grønt telefonnummer fortsatt er tilgjengelig, og at purringen i 26 kommuner har vært vellykket. Videre oversendes purrekrivet og en oversikt over skjemainngangen i de enkelte kommuner. Til 4 av kommunene ble purrekrivet også sendt på samisk.

Samtidig er det sendt en melding til ordfører/rådmann i de aktuelle kommuner. Det er også tatt kontakt pr. telefon for å få dem til å kontakte sine lokalaviser eller få inn stoff i meldingsblad som går ut til alle husstander i den enkelte kommune. Trykkeklar tekst ble lagt ved brevet til kommunene.

De differensierte pressemeldingene som er sendt aviser og nærradiostasjoner har fått en lokal vri. Som eksempler kan nevnes: "Vellykket purring på Folke- og bolig telling 1990 i seks kommuner i Hedmark", "Oppløftende resultater fra purring på Folke- og bolig telling 1990". Meldingene har vedlegg som viser svarprosent før og etter purring.

Det ble registrert i alt 214 klipp i perioden etter at disse meldingene ble sendt ut. 111 var direkte avskrift av pressemeldingene og 64 intervjuer, mens resten - 139 - var leserinnlegg, artikler og redaksjonelt stoff.

17. april 1991: Folke- og bolig telling purrer for 2. gang. 50 000 får en siste frist.

For denne purringen ble det laget 2 pressemeldinger: Differensiert i forhold til god/dårlig skjemainngang. Hovedinnholdet er begrunnelse for purringen med opplysning om at de som ikke svarer innen 4. mai 1991, blir ilagt 500 kroner i tvangsmulkt. Dessuten opplyses det om at svarprosenten nå er nær 95 prosent på landsbasis, at ikke alle er oppgavepliktige, at det fortsatt er hjelp å få, og at det er mulig å søke utsettelse.

Til mediene i områder der svarinngangen er mindre god sendes det et tillegg med overskrift "Dårlig skjemainngang i enkelte kommuner".

Oversikt over skjemainngangen i kommunene ble sendt med begge varianter.

Det kom 162 klipp etter disse meldingene, og 112 var avskrifter av meldingene, og 16 var intervjuer. De øvrige 34 var artikler, leserinnlegg mv.

6. Omtaler i aviser og tidsskrifter

6.1. Innledning

Av kodeliste, vedlegg 6, side 3 og 4, fremgår hvilke variabler som er registrert for den enkelte avis: Opplag, utgiversted og politisk tilhørighet for avisene. (Disse opplysninger kan også brukes i forbindelse med sammenlikning av flere klippanalyser fra 1980-årene.) Resultatene presenteres i vedlegg 6, side 1 og 2, "Presseklipp om FoB90".

For hvert klipp er det registrert dato som er gruppert i perioder i henhold til type pressemeldinger som er sendt ut, altså først meldingene om selve tellingen, så om skjemaingen og til slutt 1. og 2. purreunde, jf. avsnitt 5.1. Klippformat er registrert, og dessuten type innhold, her definert som avskrift av pressemelding, redaksjonelt stoff eller intervju. Intervjuene kan være initiert av SSB-ansatte eller ordfører/rådmann, eller av avisen selv. Hvordan denne fordelingen er har vi ikke registrert. Innholdet er også karakterisert etter hvorvidt det er grunn til å anta at de gir leseren et positivt, nøytralt eller negativt inntrykk av FoB90 og/eller SSB. I enkelte tilfeller er det brukt litt positivt, litt negativt, som indikerer at avisen har føyet til en negativ overskrift eller ingress til avskriften av pressemeldingen, eller har omskrevet den slik at innholdet kan oppfattes ulikt ut fra leserens oppfatning eller innstilling til SSB/FoB90. Type omtale ble tatt med i analysen for, om mulig, å måle hvorvidt sekundærmålet - å skape interesse og forståelse for SSBs virksomhet - ble nådd (jf. 2.2).

Enkelte av egenskapene ved klippene er kommentert under omtalen av pressemeldinger fra de enkelte perioder. Her omtales antall meldinger sammenliknet med reelle størrelser i den grad vi kjenner dem.

Klipp som omtaler resultatene av FoB90 vil bli kommentert i avsnitt 9, og er ikke med i denne registreringen. Derimot er det tatt med enkelte klipp om purringen, datert de første dagene av mai.

6.2. Klippstørrelser

Hele 27 prosent av klippene er notiser på under 10 spaltecentimeter. Ytterligere 58 prosent har format mellom 10 og 49 spaltecentimeter, men en stor del av disse har nærmere 10 enn 50 spaltecentimeter. Det vil si at 85 prosent av klippene må karakteriseres som relativt små, og bare 15 prosent er store og lette å se i mengden av avisstoff. Ved sammenlikning mellom avisstørrelse og klippformat, viser det seg at det ikke er de store avisene som har de store formatene, de er konsentrert i de mindre og middels store aviser.

Årsaken til at stoff om FoB90 ikke har fått større spalteplass, er at avisene de senere år legger stadig større vekt på sensasjoner og nyheter.

Dette er inntrykk som er registrert gjennom undersøkelser gjennomført av presseforskere. FoB90 er vel ikke betraktet som den store nyheten, og kanskje pressen heller ikke har følt det som en oppgave å orientere om en slik telling. Enkelte aviser har antydnet at offentlige kunngjøringer bør komme i form av betalte annonser.

6.3. Avisenes opplag

Her har vi sammenliknet fordelingen av antall klipp, sett i forhold til de enkelte avisgruppers opplag. Avisenes totale opplag er 2,9 millioner eksemplarer.

25 prosent av klippene kommer fra 40 aviser med opplag under 5 000 og som har 5 prosent av avisenes totale opplag.

24 prosent av klippene kommer fra de 52 avisene som har opplag mellom 5 000 og 10 000, og som har 13 prosent av avisopplagene.

25 prosent av klippene kommer fra 29 aviser med opplag mellom 10 000 og 20 000, og som har 14 prosent av det totale avisopplag.

18 prosent av klippene kommer fra aviser med opplag mellom 20 000 og 40 000. Antallet er 17 aviser og andelen av totalt avisopplag er 16 prosent.

8 prosent av alle klippene kommer fra 12 aviser med opplag på mer enn 40 000, og som har 52 prosent av det samlede avisopplag.

Det er således de mindre aviser som har relativt flest klipp. Dette er ganske normalt, fordi små aviser ofte er dårlig bemannet og derfor er takknemlige brukere av pressemeldinger.

6.4. Utgiverfylke

Vi har registrert at samtlige aviser har hatt minst én omtale av folke- og bolig tellingen, men mange, spesielt de større aviser, har bare hatt én omtale, enten i tilknytning til tellingsdagen eller i forbindelse med purringen.

6 prosent av klippene kommer fra aviser som er utgitt i Oslo, og som har 40 prosent av avisopplagene. Oslo-avisene har lesere over hele landet, men dekningsgraden blir lavere jo større avstanden er fra Oslo.

12 prosent av klippene kommer fra Østfold og Akershus. Avisene i Hedmark og Oppland hadde 99 omtaler og det er 15 prosent av samtlige klipp.

Buskerud, Vestfold og Telemark har 11 prosent av klippene, og 4 prosent kom fra Aust- og Vest-Agder.

Vestlandet er i denne analysen betraktet som en geografisk enhet og omfatter fylkene fra og med Rogaland til og med Møre og Romsdal. 24 prosent av klippene kom fra disse fylkene. Her viste det seg for øvrig at det kom klipp fra en rekke småaviser som ikke var med i Norsk aviskatalog. Årsaken er at Folketellingsprosjektet brukte den mer omfattende avislisten til Norske Argus A/S.

10 prosent av klippene kommer fra Trøndelagsfylkene.

Aviser som utgis i Nordland, Troms og Finnmark har 17 prosent av klippene. Hovedtyngden av disse kom i forbindelse med selve tellingen, og i forbindelse med første purring.

Det er Hedmark (og Oppland), og de nordnorske avisene som har hatt relativt sett flest omtaler, i forhold til andelen av opplagene. I disse fylkene har derfor leserne hatt en noe bedre mulighet til å se FoB90 omtalt enn ellers i landet. Dette kan forklares ved at det ble gjennomført en ekstra purring i 6 av 23 kommuner i Hedmark, i 22 av 25 kommuner i Finnmark og i 3 av 20 kommuner i Troms.

6.5. Avisenes politiske retning

Avisenes politiske retning er sterkt endret de senere år. Det er bare Arbeiderpressen som har beholdt en noenlunde konstant andel av totalopplagene, mens en stor gruppe aviser som tidligere oppgav som politisk tendens Høyre, konservativ eller borgerlig, nå har erklært seg uavhengige.

Mellompartienes aviser utgjør som før en liten gruppe. Vi nevner her fordelingen av klippene: 32 prosent kommer fra Arbeiderparti-aviser som har 17 prosent av opplagene, 12 prosent fra aviser som oppgir å representere Høyre, er konservative eller borgerlige, og som har 13 prosent av opplagene. 48 prosent av klippene kommer fra uavhengige aviser som har 66 prosent av totalopplaget, og fra 4 prosent av avisene som oppgir at Kristelig Folkeparti, Senterpartiet eller Venstre er deres parti.

6.6. Type innhold og pressebyråenes rolle

Av samtlige 676 klipp er 45 registrert som ren avskrift av pressemelding. Her er fordelingen noenlunde jevn på de ulike avistyper.

Bare 4 prosent er signerte artikler (noen få av disse er skrevet av ordfører/rådmann), og kommer i tillegg til de 7 prosent av klippene som er intervjuer med kommunenes folk.

Leserinnleggene er meget få, bare 3 prosent eller 21 av alle klippene. Mange har en viss negativ vinkling, men ikke alle.

14 prosent av klippene fremstår som redaksjonelt stoff og/eller ledere. Ledere har stått i disse avisene: Aftenposten morgen, Aftenposten aften, Morgenbladet, Nordlys og Østlendingen. Dessuten ble FoB90 omtalt i faste spalter i flere andre aviser. Lederne var positive, med ett unntak: Morgenbladets. Det meste av det øvrige redaksjonelle stoffet er omskrevne pressemeldinger, og det har faktisk vært en del problemer med å klassifisere dette stoffet. Mange aviser har satt på et avsnitt eller to og signert det som om det skulle være en journalists selvstendige arbeid.

Hele 26 prosent, eller 177 klipp, er intervjuer med FoB-ansatte. Mange av disse er sendt ut av pressebyråer. En krysstabulering mellom type innhold og grunnlag for omtalen, viser at 70 prosent av pressebyråstoffet var slike intervjuer. De fordelte seg med 69 klipp merket NTB og 54 fra de andre pressebyråene. I alt var 123, eller 18 prosent, av alle klippene merket med navn på et "pressebyrå". Imidlertid har det vært enkelte kodeproblemer. Noen aviser har byttet ut NTB-meldingens overskrift med sin egen, og unnlatt å merke innlegget med NTB.

Det samme forhold gjør seg gjeldende for de øvrige pressebyråer, men ikke så ofte som for NTB. Det er derfor grunn til å anta at pressebyråenes rolle i formidlingen av stoff om FoB90 er undervurdert i denne analysen.

6.7. Type omtale

Av de 676 omtalene er vel 80 prosent positive eller nøytrale - nøytrale fordi de har gjengitt pressemeldingene uten å vri dem i noen retning. 9 prosent har fått en vinkling i overskrift eller ingress som leseren kan oppfatte negativt, mens teksten må oppfattes positivt. De helt negative klippene utgjør 9 prosent eller 61 av samtlige registrerte. Dette er ikke mye, også ved tidligere klippanalyser av pressemeldinger fra SSB har antall negative omtaler vært lavt.

Konklusjonen må i alle fall bli at pressen - in casu avisene - nå som før har vært positive og hjelpsomme. De få negative omtalene kom i forbindelse med siste purring. Da ble det i noen aviser fokusert på tvangsmulkten, og enkelte overskrifter gav inntrykk av at SSB kriminaliserte gode borgere i forbindelse med FoB90.

Noen eksempler på de viktigste typer avisomtaler er tatt med som vedlegg (8-14 og 16-26). Klippene som er lagt ved er ordnet kronologisk.

6.8. Omtaler i tidsskrifter

Da det viste seg at antall klipp fra tidsskrifter var helt ubetydelige, ble de ikke tatt med i klippanalysen, som derved var begrenset til aviser.

I forbindelse med tellingsdag og senere purring, er disse innleggene registrert: Svalbardposten og Nytt fra Norge hadde 2 omtaler hver. Kampanje (nr. 3/91, opplag vel 10 000) hadde et intervju med Jan Furseth om skjemainngangen. Kommunal Rapport (nr. 18/90, opplag 14 300) hadde en kort og informativ artikkel, og i Meieriposten 11. oktober 1990 stod en kort notis.

Metoden brukt ved FoB90 - kombinasjon av utvalgstilling og registerdata - ble kritisert bl.a. av professorene Jens Chr. Hansen (Universitetet i Bergen) og Beryl Nicholson (Strathclyde University) i artikler i tidsskriftet Plan og Arbeid i 1988 - 1989. I Nationen ble det også gitt uttrykk for betenkeligheter ved metoden. Artikkelen ble besvart høsten 1989 ved en artikkel i Plan og Arbeid av lederen for metode-spørsmål i SSB, Ib Thomsen: "Folketelling i 1990 gir mindre informasjon og blir rimelig". Dessverre hadde SSB ikke klipptjeneste for FoB90 på det tidspunkt, men denne artikkelen førte til enkelte avisinnlegg umiddelbart etterpå.

Våren 1990 hadde Computerworld Norge (nr. 11) en artikkel med tittel: "Til høsten skal vi kobles". I denne artikkelen kritiseres Datatilsynet for å være mer liberalt enn kolleger i andre land fordi det gir tillatelse til kobling av registre til bruk for folketellingsstatistikken. I nr. 34 samme år hadde Computerworld en positiv artikkel om tellingen, personverntiltakene og nytten av FoB90 (vedlegg 15).

7. Omtaler i TV og radio

7.1. Innledning

Disse mediene ble brukt vesentlig mer aktivt i 1990 enn i 1980. De betalte og frie visningene av FoB90s TV- og lydspot er nevnt i avsnitt 4.3 foran. I dette avsnittet oppsummeres både NRKs og nærradioenes redaksjonelle omtaler og deres intervjuer med FoB-prosjektets ansatte. Pressemeldingene som er nevnt i avsnitt 5.3 ble også sendt til NRK sentralt og distriktskontorene, til 460 nærradiostasjoner og 100 nær-TV-stasjoner.

SSBs abonnement på oversikter fra Norske Argus A/S omfattet bare NRKs sendinger, og den tabellen som viser omtaler i TV og radio er basert på oversiktene derfra. Når det gjelder omtalen i nærradioer så er denne neppe fullstendig. Oppgavene for disse er statistikk ført av lederne for FoB90, og omfatter bare de intervjuer de har hatt med nærradioene. Omtaler i nærradioene på grunnlag av pressemeldinger og intervjuer med representanter for kommuner er ikke med. En detaljert oversikt er gitt i vedlegg 7, og noen utdrag følger som vedlegg 27-32.

SSBs Kultur- og mediebruksundersøkelser (tidligere omtalt i avsnitt 4.3) har tall som viser antall seere/lyttere til enkelte programposter. 77 prosent av de spurte oppgir at de har sett TV mellom kl. 1900 og 2400. 73 prosent oppgir at de har sett på nyheter eller nyhetsmagasin i løpet av dagen. Om kvelden er radiolyttingen lav - bare 14 prosent har hørt radio da. Men til andre tider er det langt flere radiolyttere. Gjennomsnittet "Hørt i går" er 44 prosent lyttere til NRK-P1, 26 prosent til P2, og nærradio 22 prosent. 42 prosent av alle lytterne oppgir at de har hørt på distriktsprogram eller lokale nyheter, og 64 prosent har hørt nyheter/nyhetsmagasin. Nærradioene og NRKs distriktsprogrammer viste seg således å være en meget god formidlingskanal for informasjon om FoB90.

Når det gjelder fordeling på distrikter ser det ut til at antall omtaler, både via NRKs distriktssendinger og via nærradioer, er godt fordelt overensstemmende med befolkningsfordelingen. Det samme forholdet var det for omtaler i de trykte mediene - avisene.

7.2. NRK

Ifølge Norske Argus A/S ble FoB90 omtalt 59 ganger i NRKs nyhetstjeneste i TV og radio. TV-innslagene fordelte seg med 3 ganger rundt tellingsdagen, 4 ganger i perioden januar/februar og 2 ganger i purreperioden. Av disse var den ene omtalen rundt tellingstidspunktet og 3 ganger i purreperioden på Tekst-TV.

P1 og P2 hadde disse omtaler:

P1 12.10.	P2 26.10.
Nitimen 3.11.	P2 30.11.
P1 19.2. (Dagsnytt 2 ganger)	P2 18.2.
Nitimen 21.2.	P2 14.3. - 18.3.
Minitimen (februar)	P2 16.4.

NRKs utenlandssending hadde 2 omtaler i purreperioden.

NRKs distriktsradioer hadde i alt 37 omtaler, derav 8 rundt tellingstidspunktet, 6 i forbindelse med skjemainngang og påminning om å sende inn skjemaer, og 23 i purreperioden fra 17. februar og utover. I alt var det således 59 omtaler i NRK, derav omtrent halvparten i purreperioden. Flere av disse innslagene var meget gode og lange, kombinert med intervjuer med FoB-ansatte som hovedtema. I det første innslaget i Ettermiddagsnytt og Dagsrevyen (12. oktober 1990) ble en del av TV-spot "Historie" vist, kombinert med intervju.

Alle innslagene og omtalene i NRK - med ett unntak - var positive. I purreperioden ble kommuner/fylker med god svarprosent nevnt og nytten av folke- og boligtellinger fremhevet. Tvangsmulkt ble, så vidt det kan sees av sammendragene, ikke fremhevet, bare nevnt.

Det ene som var noe negativt, var en omtale i Lørdagsrevyen 10. november 1990 av reaksjonene på den svenske folketellingen, som ble gjennomført samtidig med den norske. Temaet var svenskenes redsel for overvåking. Innslaget ble fulgt opp med et intervju med direktør i Datatilsynet, Georg R. Apenes, om personvern.

7.3. TV3

I et TV3-program "I kveld med Robert Aschberg" ble det vist brenning av svenske folketellingskjemaer, som protest mot å gi personopplysninger. Dette ble sendt kort før NRK tok opp temaet i sin Lørdagsrevy. I programmet på TV3 brente Elisabeth Granneman et norsk folketellingskjema. (Det kan nevnes at hun ikke var blant dem som hadde fått skjema.)

Imidlertid synes disse programmene ikke å ha hatt noen innflytelse på skjemainngangen. Verken publikum eller mediene kontaktet Folketellingsprosjektet om disse programmene, eller om reaksjonene i Sverige på folketellingen der. Heller ikke undersøkelsen i januar blant dem som ikke hadde sendt inn skjema, gir indikasjoner om at noen har latt være å svare på grunn av dette innslaget.

7.4. Nærradio og nær-TV

Ledeme av FoB90 (Jan Furseth, Halvard Skiri og Svein Johansen) hadde i tillegg 172 intervjuer med nærradiostasjoner. Nær halvparten av disse var rundt tellingsdatoen, noen få i perioden da skjemainngangen ble registrert (19.11.90 - 16.2.91). Resten - 48 prosent av intervjuene - kom hovedsakelig umiddelbart etter at den første hovedpurringen var sendt ut 17. februar 1991. FoB90 ble også omtalt i enkelte lokale TV-sendinger, men oversikt mangler.

Som nevnt må det antas at omtalene i nærradio er langt flere enn de registrerte intervjuer. De kan også ha fått inn spørsmål fra lytterne, fordi nærradioen oppfordrer til kontakt mellom lytterne og radioene. Alle typer spørsmål, både om samfunnet generelt og rent lokale forhold, blir satt opp på dagsorden. Leserspørsmål kan ha vært bakgrunn for noen av de konkrete spørsmålene nærradioene stilte til Folketellingsprosjektet.

8. Noen sammenlikninger med FoB80

Det ble ikke laget noen samlet dokumentasjon av mediernes dekning av FoB80. Derfor vil det her bli gitt noen nøkkeltall, basert på oppsummeringsnotater skrevet av flere av de som hadde arbeidet med FoB80. Disse ble sammenliknet med hovedtrekk i den informasjon som ble gitt i mediene i forbindelse med FoB90.

I 1980 var avisannonseringen mer omfattende enn i 1990, hhv. 8 og 4 innrykninger i samtlige aviser. Formatene var mindre i 1990 enn i 1980.

Endring i ukebladenes opplag og leserkrets er bakgrunnen for endring av ukepressevalget. I 1980 var det 3 innrykninger i Allers, Det Nye, Hjemmet og Norsk Ukeblad. Nettodekning gjennom disse 4 bladene var 85 prosent av voksne kvinner og 70 prosent av norske menn, dvs. 77 prosent dekning av alle voksne. I 1990 ble disse bladene valgt: Hjemmet, Motor, Se og Hør, Vi Menn og A-Magasinet. Det var 1 innrykning i hver, bortsett fra 2 i A-Magasinet. Samlet nettodekning var 76 prosent av alle voksne. Antall mulige kontakter var altså nokså likt, men mulighetene for å se annonsene var flere i 1980 enn i 1990.

Kinoplakater og film ble brukt i 1980 for å nå aldersgruppene 16-25 år. Kinoreklame ble ikke brukt i 1990, da det ble tatt sikte på å nå deler av disse gruppene ved bruk av TV- og radiospots.

I 1980 var verken P2 eller nærradio tilgjengelige. Radiomulighetene var begrenset til NRKs riksnett og distriktssendinger.

I en oppsummering av informasjonstiltakene i 1980 nevnes det at det ble sendt "flere" nyhetsmeldinger i radio, og folketellingen ble nevnt i innslag i Nitimen, Ungdommens Radioavis og Middagsstunden, populære programmer i den tiden. Dessuten var det lokalt vinklede intervjuer med SSB-ansatte i alle NRKs distriktssendinger i forbindelse med de lokale kurs og presseseminarer som ble arrangert. Leder av Folke- og bolig tellingen 1980, Johan-Kristian Tønder, ble dessuten intervjuet av NRK på riksnettet. I 1990 har det vært minst 231 omtaler i radio, derav 59 i NRKs P1, P2 og distriktssendinger, og 172 intervjuer på nærradio.

På TV kom det i 1980 3 omtaler/billedinnslag i Dagsrevyen, og kinoplakatene ble vist noen ganger som pauseinnslag. I 1990 var det 5 innslag i Dagsrevyen/Lørdagsrevyen/Ettermiddagsnytt, og 4 meldinger på Tekst-TV-nyheter. (I tillegg kom omtalene i radio: To i Nitimen, ett i Minitimen og ett i Undervisningsradioen (P2).)

Fra avisene ble det i oktober, november og til tidlig i desember 1980 registrert 1 760 klipp, derav 889 om Folketellingen, og 871 der hovedtemaet var personvern/datateknologi, som var på agendaen samtidig med tellingen. Personverndebatten, hvor også FoB og SSB ble nevnt, gav ingen uheldige virkninger for innsending av skjemaene (95 prosent svarte før purring). I 1990 ble det i alt registrert 677 klipp, fordelt over en periode fra oktober 1990 til tidlig i mai 1991. (Klipp om resultater er holdt utenom.) Avisenes interesse for å ta inn eller lage stoff om FoB80 må ansees som ganske stor. Mange innlegg var basert på lokale pressekonferanser som ble holdt i tilknytning til opplæring av personalet ved de lokale folkeregisterkontorer (jf. NRKs distriktssendinger). Ellers var grunnlaget de 9 pressemeldingene som ble sendt ut fra Statens informasjonstjeneste. I oktober/desember 1990 ble det registrert 199 avisklipp og vel 90 omtaler i TV eller radio. Avisenes interesse for FoB90 rundt tellingsdatoen var altså vesentlig mindre i 1990 enn i 1980. Men dette skulle i en viss grad kunne oppveies av omtalene i etermediene.

I 1980 var pressen den viktigste informasjonskanalen, mens radio, fjernsyn og kino var sekundærmedier. Skjemaer/informasjon ble også lagt ut på alle postkontorer.

I 1990 spilte fjernsyn, og ikke minst radio en langt viktigere rolle. Denne endringen i medievalg er en refleks av endringene i mediestructur og folks mediebruk i løpet av dette tiåret. Tilbudene av lyd- og bildemedier er økt voldsomt, spesielt i siste halvdel av åttiårene. Selv om pressen fortsatt når nesten alle, brukes det gjennomsnittlig noe mindre tid på avislesing i 1990 enn i 1980.

En annen forskjell var at bare et utvalg av befolkningen skulle fylle ut skjema i 1990, mot alle i 1980. Informasjonsbrosjyren som fulgte skjemaet var viktig begge gangene, mens det i all informasjon i 1990 var nødvendig å presisere at bare de som fikk brev skulle svare. I 1990 ble f.eks. skjemaer/informasjon bevisst lagt ut bare på postkontorer i kommuner der alle skulle svare, bl.a. for ikke å "aktivisere" 2,4 millioner bosatte unødige.

I 1990 var svarprosenten før første purring så vidt lav at det ble nødvendig med 2 purrerunder. Undersøkelsen blant ikke-svarere i januar 1991 hadde, som tidligere nevnt, vist at det ikke var uvilje/nekting som var årsaken. Dette tilsa at det var hensiktsmessig å minne om den rett SSB har til å true med eller bruke tvangsmulkt for å få opplysninger i henhold til statistikkloven av 1989. I mange aviser ble det fokusert på at SSB kom med denne trusselen. Dette kan ha gitt enkelte lesere en uheldig oppfatning av SSB, virket inn på SSBs profil. Men trusselen viste seg å ha den ønskede effekt. Det er mottatt svar fra nær 99 prosent av de oppgavepliktige.

I dagens støyende mediasamfunn viser det seg ofte nødvendig å bruke sterke virkemidler for å vekke oppmerksomhet, slik dette kan tyde på. Undersøkelser om virkningen av skremselstaler gir ikke noe entydig svar på hvorledes de virker. Det kommer an på i hvilken kontekst de fremkommer, og de holdninger og innstillinger mottakeren på forhånd har til avsenderen.

9. Omtaler av de første resultatene fra FoB90

De første foreløpige resultatene fra FoB90 ble sendt ut som pressemelding den 30. april 1991 (Aktuell statistikk 92/91 - vedlegg 33). Dessverre er bare de umiddelbare resultatene registrert, fordi argusklipp bare var bestilt til og med 4. mai 1991.

Disse omtaler i radio/TV ble registrert:

- 1 på Tekst-TV
- 2 i NRK P1 (kl. 1230 og kl. 1630)
- 1 i NRK Hedmark
- 1 over Radio Nettverk (landsdekkende på nærradioene)

Temaene var:

Tekst-TV og Dagsnytt kl. 1230: Antall innbyggere totalt og over 70 år, og boliger uten bad og toalett

Dagsnytt kl. 1630: Enslige eldre som de også intervjuet Jan Furseth om

NRK Hedmark: Boligforhold i Hedmark

Radio Nettverk: Boliger uten bad og toalett

Eksempler er med som vedlegg 37 og 38.

Noen aviser hadde også omtaler:

9 aviser hadde hel eller delvis avskrift av SSBs pressemelding

8 aviser gjengav NTBs versjon

4 aviser brukte Nynorsk pressekontors melding, der hovedtemaet var "64 000 utan WC og dusj", og boligstørrelse ble også omtalt.

En avis (Fremtiden) spanderte et stort oppslag med foto av en enebolig som blikkfang.

I alt hadde disse 21 avisene et samlet opplag på ca. 370 000, omtrent 13 prosent av totalt avisopplag på 2,9 millioner. Et par eksempler på omtalene er tatt med som vedlegg 34-36.

Dette tyder ikke på stor interesse fra massemedienes side. Resultatene er nok ikke vurdert som aktuelle (nyhet), sensasjon (oppsiktsvekkende), identifikasjon (kjent/nært) eller vesentlige/opplysende, kriterier som avisene mener kjennetegner godt stoff. Årsaken kan også være at temaet FoB90 muligens var brukt opp - avisene tok inn melding om purring og tvangsmulkt langt inn i april, noen også i begynnelsen av mai. Eller, kanskje for mange temaer var med i samme melding? Omtalene kan tyde på at bare deler av innholdet var funnet interessant. Det er også ganske påfallende at verken Dagsrevyen eller de større Oslo-avisene nevnte resultatene i det hele tatt, og av de 21 avisene var det bare 2 med opplag over 40 000.

Når mer detaljert og lokal statistikk fra FoB90 foreligger, vil antakelig mediene vise større interesse, og resultatene både lokalt og for landet som helhet vil kunne danne grunnlag for artikler om aktuelle emner.

10. Oppsummering

Oppgavegiverne til FoB90 har i tillegg til informasjonsbrosjyren som fulgte skjemaet ved første utsending og de to purringene, hatt disse muligheter for å se/høre informasjon om FoB90 i massemediene:

1. Telleperioden - ca. 12. oktober til slutten av november 1990

4 ganger i hver av 192 aviser - opplag ca. 3 millioner - på annonseplass.

Dekning 95 prosent av alle voksne.

1 gang redaksjonelt i omtrent 85 prosent av alle aviser.

1,8 ganger på annonseplass i ukeblad som netto når frem til 76 prosent av alle voksne - opplag ca. 1,5 mill.

13 ganger i NRK-TV på kveldstid etter kl. 1830, derav

2 ganger i Dagsrevyen og 1 gang på Tekst-TV, og

10 visninger av TV-spot "Historie"

Anslått dekning iht. seerundersøkelser opptil 73 prosent (Dagsrevyen).

18 ganger visning av TV-spot "Historie" på TV3

Anslått dekning 9 prosent av alle voksne.

122 ganger i radio, derav:

2 ganger på P1

1 gang på P2

1 gang i hver av NRKs distriktssendinger med unntak av Aust-/Vest-Agder som hadde 2

76 ganger på nærradio

32 ganger radiospot i en 4-dagersperiode på Radio Nettverks vel 100 stasjoner.

73 prosent av alle voksne oppgir at de lytter på radio på hverdager, 41 prosent på P1, 35 prosent på P2 og 25 prosent på nærradio. Andelen varierer etter tid på døgnet.

Teoretisk skulle derfor alle oppgavegiverne ha fått minst én påminnelse om FoB90 i tillegg til informasjonsbrosjyre/skjema som de har fått i posten. Likevel var det bare 75 prosent som sendte tilbake skjemaet før første purring. Dette førte til at beredskapsplanen ble brukt, og at det ble foretatt en undersøkelse blant dem som ikke hadde svart (jf. avsnitt 4.5).

I purreperioden hadde oppgavegiverne disse muligheter for å se/høre informasjon via massemediene:

2. Purreperioden 17. desember 1990 - 30. april 1991

461 omtaler/innlegg/intervjuer i avis. Omtrent alle avisene hadde minst én omtale, gjennomsnittet er 2,3 pr. avis.

TV-spot "Snile" ble vist:

- 3 ganger på NRK
- 12 ganger på TV Norge
- 24 ganger på TV3

Radiospot med samme musikk som TV-spoten ble sendt:

- 24 ganger fordelt over 3 dager på hver av Radio Nettverks vel 100 stasjoner
- 30 ganger på Radio Motor Vest (Bergen)
- 18 ganger på Radio Puddefjord (Bergen)
- 30 ganger på Radio Norge (Oslo)
- 10 ganger på Radio Limelight (Oslo)

Omtaler eller intervjuer ble dessuten sendt:

- 33 ganger over NRK, derav 2 ganger på TV, 31 ganger på P1, P2 eller i distriktssendingene og 83 ganger over nærradiostasjoner. (Intervjuer, mulige andre omtaler er ikke registrert.)

Det ble ikke gjennomført systematiske undersøkelser som viser hvor og hva oppgavegiverne har lest/sett/hørt om FoB90. Oversikten over betalt informasjon og registrerte omtaler i mediene, indikerer at teoretisk skulle alle i begge perioder hatt mulighet for via mediene å bli minnet om å sende inn skjema. Et interessant trekk er at avisene var vesentlig mer aktive i purreperioden - 461 klipp - enn i telleperioden, tross de store begivenheter som stod på dagsorden da.

I purreperioden spilte avisene ofte på konkurransetemaet: Dårlig inngang i en kommune, god i en annen (kjent/nært stoff), og på tvangsmulkt, som de brukte til å lage litt sensasjonspregede overskrifter og ingresser foran den mer nøkterne pressemeldingen. Pressen lot være å følge opp leserinnlegg om at noen var blitt purret urettmessig.

Alt i alt resulterte den første purrerunden og den nevnte informasjonen i massemediene i at svarprosenten kom opp i 96,5 for landet som helhet. Den andre purrerunden med trussel om tvangsmulkt, kombinert med tiltak i Tromsø og Oslo-området, gav en svarinngang på nær 99 prosent i landsgjennomsnitt. Det statistiske grunnlaget for FoB90 var dermed sikret. Med utgangspunkt i dette resultatet, ble det bestemt at vedtaket om tvangsmulkt ikke skulle følges opp.

Igjen er det bekreftet at lokal støtte er viktig i slike informasjonskampanjer. Insitamentet til konkurranse på lokalplanet ble fulgt godt opp i mediene. Trusselen om tvangsmulkt, som mange aviser slo stort opp, har også virket positivt på skjemainngangen. Men det kan diskuteres om mulkt er en interessevekker som SSB er tjent med, når en tenker på at oppgavegiverens informasjon er grunnlaget for god statistikk, også på andre områder enn folke- og boligtellinger.

Sees skjemainngangen i relasjon til primærmålet, 90 prosent svar før purring, ble dette ikke nådd. Det er vanskelig å vurdere om sekundærmålet: Å skape interesse og forståelse for SSB ble nådd. Innholdet i massemedienes omtaler bør imidlertid ha bidratt til at annen del av sekundærmålet: Å gi nye grupper kunnskap om nytten av statistikk, er oppnådd.

De første foreløpige resultatene ble sendt ut 30. april 1991, men de fikk lite omtale i pressen. I juni begynte utsendingen av kommunehefter, og ventes avsluttet i løpet av første halvår 1992.

Til slutt kan det nevnes at også kong Harald hadde registrert at det hadde vært folketelling. Ifølge Glåmdalen 21. juni 1991 uttalte han ved sitt besøk i Kongsvinger på signingsferden: "At folketallet har økt i byen skyldes vel knapt at det er her den norske folketellingen for tiden utføres!"

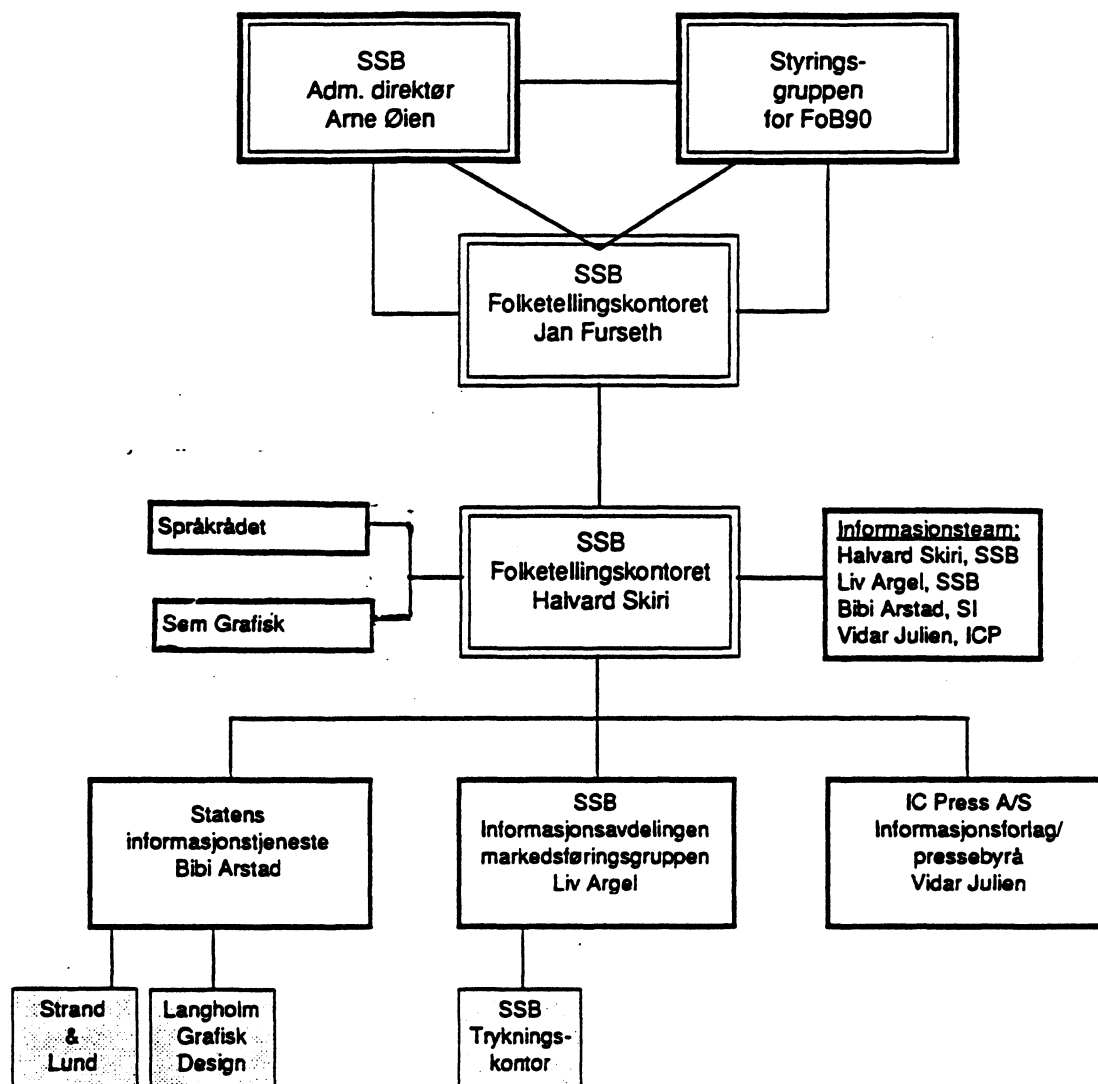
Litteratur og annet bakgrunnsmateriale

- Argel, Liv : Avisenes bruk av statistikk. Resultater fra en postundersøkelse i oktober 1984. SSB Rapp 85/11
- Argel, Liv : Analyse av Statistisk sentralbyrås pressemeldinger - Aktuell statistikk - fra første kvartal 1985 og februar - mars 1986. SSB IN 86/43
- Argel, Liv : Folke- og bolig tellingen 1980: Informasjonskampanjen som skulle få alle i landet med. Markedsføring 10.82
- Argel, Liv : Statistikk som nyheter. Resultater av en analyse basert på et utvalg presseklipp fra 1986 og 1987. SSB IN 87/39
- Aviskatalogen: Utgave 46, 1991. Norske Avisers Landsforbund 1991.
- Avislister 1991 fra: Norpress norsk pressebyrå
Norske Argus A/S - Mediaovervåking
AS Norsk telegrambyrå
Nynorsk pressekontor
- Furseth, Jan : Folke- og bolig telling 1990, Statistisk sentralbyrå 1990
- Grønhaug, Kjell : Konkurransen på markeder for reklamemedier. Rapport nr. 15/87, Senter for anvendt forskning, Norges Handelshøyskole, Bergen 1987
- Hansen, Jens Chr.: Fare for en dårlig folketelling i 1990, Plan & Arbeid 1/-88
- Høst, Sigurd : Avisen og leserne, Møre og Romsdal distriktshøgskule, Volda 1988
- Høst, Sigurd : Daglig mediebruk - en oppdatering, Møre og Romsdal distriktshøgskule, Volda 1991
- Nicholson, Beryl : Statistikken som forsvinner Folketellingen 1990. Plan & Arbeid 6/-88
- Nærkringkastingsnemnda: Radio-konsesjonærer 1991
TV-konsesjonærer 1991
- Radio Nettverk : Oversikt over 120 stasjoner i Radio Nettverk 1991
- Roksvold, Thore : Retorikk for journalister, Landslaget for norskundervisning, J.W. Cappelens Forlag a.s 1989
- Rønning, Helge and Lundby, Knud, ed.: Media and Communication. Readings in Methodology, History and Culture. Norwegian University Press (Universitetsforlaget AS), 1991
- Statens informasjons- tjeneste (SI) : God informasjon er gull verdt, SI 1990
- Statens informasjons- tjeneste (SI) Oppsummering av erfaringer i forbindelse med informasjonsopplegget til Folke- og bolig tellingen 1980, ikke publisert notat 23.12.1980
- Statistisches Bundesamt: Wie spricht der Staat mit seinen Bürgern? Metzler-Poeschel Stuttgart 1989
- Statistisk sentralbyrå: Undersøkelse om frafall og informasjon FoB90. Frekvenstabeller. Gruppe for utvikling og planlegging SSB Januar 1991
- Thomsen, Ib : Folketelling i 1990 gir mindre informasjon og blir rimelig. Plan & Arbeid 4/-89
- Ukepressekatalogen 1991: Ukepressens informasjonskontor 1991
- Vaage, Odd Frank : Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1991 Hovedtall fra første kvartalsundersøkelse. SSB 1991

Organisasjonsplan og kommandolinjer for informasjonsvirksomheten — FoB90

16. mars 1990

Vedlegg til notat

Denne annonse har stått i alle landets aviser i dag. 1.11.90

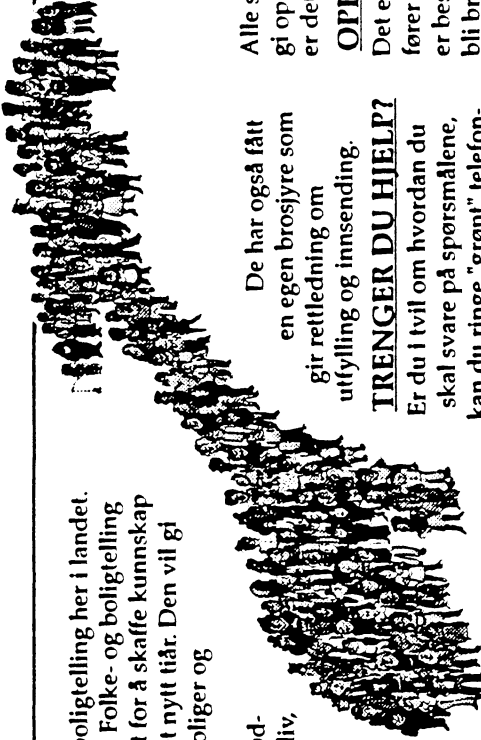
FOLKE- OG BOLIGTELLING 1990

KAN VI REGNE MED DEG?

I år skal det holdes folke- og boligteiling her i landet. Tellingsdagen er 3. november. Folke- og boligteiling 1990 (Fob 90) blir gjennomført for å skaffe kunnskap om Norge ved inngangen til et nytt tiår. Den vil gi informasjon om blant annet boliger og boforhold, arbeidstid og yrke. Resultatene fra teilingen er nødvendige for å utvikle næringsliv, boligbygging, tiltak for eldre, utdanningstilbud osv.

HVEM BLIR SPURT?

I kommuner med færre enn 6000 innbyggere skal alle som er født før 1975, fylle ut spørreskjema. I de aller fleste større kommuner blir bare en mindre del av den voksne befolkningen bedt om å gi opplysninger. De som skal gi opplysninger, har fått skjema sendt til den adressen der de er registrert bosatt ifølge folkeregisteret.

De har også fått en egen brosjyre som gir rettledning om utfylling og innsending.

TRENGER DU HJELP?

Er du i tvil om hvordan du skal svare på spørsmålene, kan du ringe "grønt" telefonnummer 050 31 000.

3. og 4. november er linjen åpen mellom kl. 0900 og 1700. I tiden 5.-10. november kan du ringe helt fram til kl. 2100. Du betaler bare lokalløst, uansett hvor i landet du ringer fra.

SVARFRIST 10. NOVEMBER

Fristen for å sende inn utfylte spørreskjemaer er 10. november. Svar-

konvolutt med betalt porto er lagt ved.

DU HAR PLIKT TIL Å SVARE

Alle som får tilsendt skjema, har plikt til å gi opplysninger. For kvaliteten på statistikken er det viktig at alle svarer.

OPPLYSNINGENE ER BESKYTTEI

Det er Statistisk sentralbyrå som gjennomfører teilingen. De innsamlede opplysningene er beskyttet av statistikkloven, og vil bare bli brukt til å lage statistikk.

FOB 90

STATISTISK SENTRALBYRÅ

Statens informasjonstjeneste

3013/90

FOLKE - OG BOLIGTELLING 1990

HAR DU GLEMT DET?

Fristen for å sende inn utfylte skjemaer til Folke- og boligteiling 1990 (FoB 90) var 10. november. Har du vært forhindret fra å gi opplysninger i rett tid, eller rett og slett glemt det, ber vi deg svare så fort du kan.

HAR DU IKKE SKJEMA?

De som skal gi opplysninger, skal ha fått skjema i posten. Svarkonvolutt med betalt porto ble lagt ved. I kommuner med færre enn 6 000 innbyggere skal alle som er født før 1975, fylle ut spørreskjema. Bor du i en slik kommune, og ikke har fått spørreskjema, kan du få nytt skjema på postkontoret der du bor. I andre kommuner blir bare en mindre del av den voksne befolkningen bedt om å gi opplysninger.

DU HAR PLIKT TIL Å SVARE

Hvis du ikke svarer, må Statistisk sentralbyrå hente inn opplysningene gjennom telefon eller ved at en person oppsøker deg hjemme. Dette koster penger. Den som ikke overholder opplysningsplikten, kan ilegges tvangsmulkt.

OPPLYSNINGENE ER BESKYTTET

Alle opplysninger som du gir til folketellingen, er beskyttet av statistikkloven, og de blir håndtert slik Datatilsynet krever. Det vil aldri bli offentliggjort opplysninger om enkeltpersoner.

TRENGER DU HJELP?

Er du i tvil om hvordan du skal svare på spørsmålene, kan du ringe "grønt" telefonnummer 050 31 000. I tiden 19. - 23. november kan du ringe mellom kl. 0800 og 1545. Du betaler bare lokaltakst uansett hvor i landet du ringer fra.

FoB 90

STATISTISK SENTRALBYRÅ
Statens informasjonstjeneste

3013/90

Til deg som ikke har sendt inn skjemaet du har mottatt - det

HASTER

FOLKE - OG BOLIGTELLING 1990

KAN VI REGNE MED DEG?

I år skal det holdes folke- og bolig telling her i landet. Tellingsdagen er 3. november. Folke- og bolig telling 1990 (FoB 90) blir gjennomført for å skaffe kunnskap om Norge ved inngangen til et nytt tiår. Den vil gi informasjon om blant annet boliger og boforhold, arbeidstid og yrke. Resultatene fra tellingen er nødvendige for å utvikle næringsliv, boligbygging, tiltak for eldre, utdanningstilbud osv.

HVEM BLIR SPURT?

I kommuner med færre enn 6 000 innbyggere skal alle som er født før 1975, fylle ut spørreskjema.

I de aller fleste større kommuner

blir bare en mindre del av den voksne befolkningen bedt om å gi opplysninger. De som skal gi opplysninger, har fått skjema sendt til den adressen der de er registrert bosatt ifølge folkeregisteret. De har også fått en egen brosjyre som gir rettleiding om utfylling og innsending.

TRENGER DU HJELP?

Er du i tvil om hvordan du skal svare på spørsmålene, kan du ringe "grønt" telefon-

nummer 050 31 000. 3. og 4. november er linjen åpen mellom kl. 0900 og 1700. I tiden 5.-10. november kan

du ringe helt fram til kl. 2100. Du betaler bare lokaltakst, uansett hvor i landet du ringer fra.

SVARFRIST 10. NOVEMBER

Fristen for å sende inn utfylte spørreskjemaer er 10. november. Svarkonvolutt med betalt porto er lagt ved.

DU HAR PLIKT TIL Å SVARE

Alle som får tilsendt skjema, har plikt til å gi opplysninger. For kvaliteten på statistikken er det viktig at alle svarer.

OPPLYSNINGENE ER BESKYTTET

Det er Statistisk sentralbyrå som gjennomfører tellingen. De innsamlede opplysningene er beskyttet av statistikkloven, og vil bare bli brukt til å lage statistikk.

FoB 90

STATISTISK SENTRALBYRÅ
Statens informasjonstjeneste

HAR DU GLEMT DET?

Fristen for å sende inn utfylte skjemaer til Folke- og boligteiling 1990 (FoB 90) var 10. november. Har du vært forhindret fra å gi opplysninger i rett tid, eller rett og slett glemt det, ber vi deg svare så fort du kan.

HAR DU IKKE SKIEMA?

De som skal gi opplysninger, skal ha fått skjema i posten. Svarkonvolutt med betalt porto ble lagt ved. I kommuner med færre enn 6 000 innbyggere skal alle som er født før 1975, fylle ut spørreskjema. Bor du i en slik kommune, og ikke har fått spørreskjema, kan du få nytt skjema på postkontoret der du bor. I andre kommuner blir bare en mindre del av den voksne befolkningen bedt om å gi opplysninger.

DU HAR PLIKT TIL Å SVARE

Hvis du ikke svarer, må Statistisk sentralbyrå hente inn opplysningene gjennom telefon eller ved at en person oppsøker deg hjemme. Dette koster penger. Den som ikke overholder opplysningsplikten, kan ilegges tvangsmulkt.

OPPLYSNINGENE ER BESKYTTET

Alle opplysninger som du gir til folketellingen, er beskyttet av statistikkloven, og de blir håndtert slik Datatilsynet krever. Det vil aldri bli offentliggjort opplysninger om enkeltpersoner.

TRENGER DU HJELP?

Er du i tvil om hvordan du skal svare på spørsmålene, kan du ringe "grønt" telefonnummer 050 31 000. I tiden 19. - 23. november kan du ringe mellom kl. 0800 og 1545. Du betaler bare lokaltakst uansett hvor i landet du ringer fra.

FoB 90

STATISTISK SENTRALBYRÅ
Statens informasjonstjeneste

Til deg som ikke har sendt inn skjemaet du har mottatt—det

HASTER

PRESSEKLIPP OM FoB90

Undersøkelse gjennomført i SSBs Seksjon for informasjon og publisering i april-juli 1991.

Grunnlag: Presseklipp fra Norske Argus A/S oktober 1990 - april 1991

Tabell 1 PRESSEKLIPP OM FOB 90 i grupper for klippstørrelse, avisens opplag, utgiverfylke og politiske retning og type omtale og innhold i perioden september 1990 - mai 1991 etter klippdato. Prosent

v3: KLIPPSTØRRELSE:

	Før 7.10.90	8.10 - 18.11	19.11 - 15.12	17.12. - 16.2	18.2 - 5.4.	Etter 8.4.91	SUM	Antall
Format:								
Inntil 10 cm	0.1	6.5	0.1	3.6	7.2	9.8	27.4	185
10 - 49 cm	1.2	16.1	0.3	7.0	20.3	13.0	57.8	391
50 - 100 cm	0.4	1.9	0.0	0.7	2.8	1.0	7.0	47
Mer enn 100 cm	0.6	4.0	0.4	1.2	1.3	0.3	7.8	53
SUM:	2.4	28.6	0.9	12.4	31.7	24.1	100.0	
N=	16	193	6	84	214	163		676

** Inkludert: 676 ** Utelatt: 0 ** Totalt: 676 **

v4: AVIS-OPPLAG:

	Før 7.10.90	8.10 - 18.11	19.11 - 15.12	17.12. - 16.2	18.2 - 5.4.	Etter 8.4.91	SUM	Antall
Opplag								
Under 5 000	0.0	5.8	0.3	1.3	8.7	8.6	24.7	167
5 - 10 000	0.1	9.3	0.0	1.5	7.5	5.8	24.3	164
10 - 20 000	0.7	6.5	0.1	4.4	7.7	5.5	25.0	169
20 - 40 000	1.2	4.9	0.3	3.7	5.5	3.0	18.5	125
40 - 100 000	0.0	1.6	0.0	1.0	1.6	0.9	5.2	35
100 000 og mer	0.3	0.4	0.1	0.4	0.6	0.4	2.4	16
SUM:	2.4	28.6	0.9	12.4	31.7	24.1	100.0	
N=	16	193	6	84	214	163		676

** Inkludert: 676 ** Utelatt: 0 ** Totalt: 676 **

v5: UTGIVERFYLKE:

	Før 7.10.90	8.10 - 18.11	19.11 - 15.12	17.12. - 16.2	18.2 - 5.4.	Etter 8.4.91	SUM	Antall
Fylke								
Oslo	0.4	1.0	0.3	0.9	1.2	1.5	5.3	36
Østfold, Akershus	0.3	3.1	0.1	2.1	3.6	3.1	12.3	83
Hedmark, Oppland	0.7	4.6	0.0	3.1	4.1	2.7	15.2	103
Buskerud, Vestfold, Telemark	0.0	3.0	0.1	0.9	4.0	3.4	11.4	77
Aust- og Vest-Agder	0.0	1.8	0.0	0.1	1.0	1.2	4.1	28
1) Vest-Norge	0.6	7.8	0.3	1.5	8.6	5.8	24.6	166
Sør- og Nord-Trøndelag	0.0	2.4	0.0	1.2	3.3	3.0	9.8	66
2) Nord-Norge	0.3	4.9	0.0	2.7	5.9	3.6	17.3	117
SUM:	2.4	28.6	0.9	12.4	31.7	24.1	100.0	
N=	16	193	6	84	214	163		676

** Inkludert: 676 ** Utelatt: 0 ** Totalt: 676 **

- 1) Fylkene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal
2) Fylkene Nordland, Troms og Finnmark

v6: POLITISK RETNING:

	Før 7.10.90	8.10 - 18.11	19.11 - 15.12	17.12. - 16.2	18.2 - 5.4.	Etter 8.4.91	SUM	Antall
Pol. tendens								
A	1.2	8.4	0.3	6.4	9.5	6.7	32.4	219
Bg, H, Kons	0.1	4.7	0.1	1.0	4.6	1.5	12.1	82
U, -	0.9	13.2	0.4	3.7	15.2	13.6	47.0	318
Kr.F, Sp, V	0.1	2.2	0.0	1.3	2.4	2.4	8.4	57
SUM:	2.4	28.6	0.9	12.4	31.7	24.1	100.0	
N=	16	193	6	84	214	163		676

** Inkludert: 676 ** Utelatt: 0 ** Totalt: 676 **

v7: TYPE OMTALE:

	Før 7.10.90	8.10 - 18.11	19.11 - 15.12	17.12. - 16.2	18.2 - 5.4.	Etter 8.4.91	SUM	Antall
Omtale								
Avskrift pressemeld.	0.1	8.4	0.1	3.7	16.6	16.6	45.6	308
Signert artikkel	0.3	1.6	0.0	0.0	0.1	1.8	3.8	26
Leserinnlegg	0.0	0.1	0.0	0.3	2.4	0.3	3.1	21
Red. stoff-leder etc.	0.6	6.2	0.0	1.0	3.0	3.1	13.9	94
Intervju med SSB-ans.	1.0	11.8	0.6	6.7	4.4	1.6	26.2	177
Intervju med andre	0.3	0.3	0.1	0.7	5.2	0.7	7.4	50
SUM:	2.4	28.6	0.9	12.4	31.7	24.1	100.0	
N=	16	193	6	84	214	163		676

** Inkludert: 676 ** Utelatt: 0 ** Totalt: 676 **

v8: PRESSEBYRÅ:

	Før 7.10.90	8.10 - 18.11	19.11 - 15.12	17.12. - 16.2	18.2 - 5.4.	Etter 8.4.91	SUM	Antall
Byrå								
NTB	3.9	24.4	0.0	17.3	7.9	1.6	55.1	70
Andre	0.0	31.5	0.8	8.7	3.1	0.8	44.9	57
SUM:	3.9	55.9	0.8	26.0	11.0	2.4	100.0	
N=	5	71	1	33	14	3		127

** Inkludert: 127 ** Utelatt: 549 ** Totalt: 676 **

v9: OMTALE:

	Før 7.10.90	8.10 - 18.11	19.11 - 15.12	17.12. - 16.2	18.2 - 5.4.	Etter 8.4.91	SUM	Antall
Innhold:								
Positiv	1.3	10.5	0.4	3.4	9.3	10.4	35.4	239
Nøytral	0.4	16.4	0.1	6.8	14.9	8.1	46.9	317
Negativ	0.0	0.4	0.1	0.7	3.6	4.1	9.0	61
Litt positiv/litt neg	0.6	1.2	0.1	1.5	3.8	1.5	8.7	59
SUM:	2.4	28.6	0.9	12.4	31.7	24.1	100.0	
N=	16	193	6	84	214	163		676

** Inkludert: 676 ** Utelatt: 0 ** Totalt: 676 **

KODELISTE AVISANALYSE FOB 1990**1 Innledning**

I avsnitt 4 er det satt opp en liste over de variabler som skal registreres.

2. Resultater som skal presenteres**a. Egenskaper ved mediene**

- Opplag
- Utgiversted
- Politisk tilhørighet

b. krysses mot egenskaper ved klippene

- Dato
- Format
- Type innhold (redaksjonelt, avskrift etc)
- Om innhold gir positivt, nøytralt eller negativt inntrykk (leserens oppfatning)

3. Som analyseprogram er valgt NSD-Stat**4. Kodeliste**

Klippene nummereres fortløpende.

1. Klippet er datert

- Før 7. oktober 1990
- Fra 8. oktober tom 18. november 1990
- Fra 19. november - 15. desember 1990
- Fra 17. desember 1990 - 16. februar 1991
- Fra 18. februar til 6. april 1991
- 8. april og senere

Disse datoer er valgt for å kunne fange opp klippene fra de pressemeldinger etc. som er distribuert

2. Format

- Inntil 10 cm
 - 11-49 cm
 - 50-100 cm
 - 100 cm og mer
- Illustrasjon regnes med i formatet.

3. Avisens opplag:

- Under 5000
- 5-9 999
- 10-19 999
- 20-39 999
- 40-99 999
- 100 000 og mer

Kodegrunnlag er Norsk Aviskatalog utgave 45 (høst 1990)

Det er kommet klipp fra lokalaviser som ikke er med i katalogen, og opplysningene er innhentet fra andre kilder.

4. Avisens utgiverfylke:

- Oslo
- Østfold, Akershus
- Hedmark, Oppland
- Buskerud, Vestfold, Telemark
- Austagder, Vestagder
- Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal
- Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag
- Nordland, Troms, Finnmark

5. Avisens politiske tilhørighet

- Arbeiderpartiet [A]
- Borgerlig [Bg], Høyre [H], Konservativ [Kons]
- Uavhengig [U] eller [-]
- Kristelig Folkeparti [Kr.f.] Senterpartiet [S] Venstre [V]
- Andre og uoppgitt

Kilde: Norsk Aviskatalog [utgave 45]

6. Type klippinnhold: Avskrift av pressemelding, redaksjonelt stoff, leserinnlegg, intervju etc.

- Avskrift av pressemelding fra FOB
- Artikkel skrevet av navngitt forfatter
- Leserinnlegg/artikkel foranlediget av henvendelse fra leser
- Redaksjonelt stoff, leder, petit ol. Bearbeidet pressemelding signert av journalist.
- Intervju med FOB-medarbeider
- Intervju med andre [ordførere o.a.]
- Pressemelding fra pressebyrå

7. Hvis pressebyrå:

- NTB
- Andre

8. Hvordan antas omtalen/artikkelen å bli oppfattet av leseren ?

- Gir positivt inntrykk. FOB er nyttig, nødvendig, bra
- Nøytral - korrekt gjengivelse av konkrete opplysninger [svarprosent, tidsfrister etc]
- Negativt. Leseren får inntrykk av at FOB/SSB har gjort feil, at folk blir kriminalisert ved at de ilegges tvangsmulkt, tvangsmulkt-trusselen slås opp som hovedsak. FOB er unyttig: SSB har nok opplysninger, "storebror ser deg"-frykt o.l.
- Litt positivt/ litt negativt. Eks. en nøytral melding får en negativ vinkling i overskrift eller ingress, eller innholdet er overveiende positivt, men med noen negative opplysninger

Omtaler i TV og radio av FOB90

Kilder: Utskrifter fra Norske Argus A/S for NRK
(TV, P1, P2 og distriktssendingene)
og notater fra lederne for FoB90 for nærradioene

Sender	I alt	Periode		
		8.10- 18.11.90	19.11.90- 16.2.91	17.2- 30.4.91
TV og radio i alt ...	231	90	25	116
NRK i alt	59	14	12	33
NRK TV/tekst-tv	9	3	4	2
NRK P1	5	2	1	2
NRK P2	6	1	1	4
NRK Utenlands- sending	2	-	-	2
NRK's distrikts- kontorer i alt:	37	8	6	23
Derav:				
Oslo (Østlands- sendingen)	3	1	-	2
Østfold/Akershus	5	1	2	2
Hedmark/Oppland	7	1	-	6
Buskerud/Vestfold/- Telemark	6	2	1	3
Aust-Agder og Vest-Agder	1	-	-	1
Rogaland t.o.m. Møre og Romsdal	7	1	1	5
Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag	4	1	1	2
Nordland, Troms og Finnmark	4*	1	1	2
Andre lokal/nær- radioer i alt	172	76	13	83
Derav:				
Oslo	22	8	5	9
Østfold/Akershus	31	16	1	14
Hedmark/Oppland	11	8	-	3
Buskerud/Vestfold/- Telemark	28	13	-	15
Aust-Agder og Vest-Agder	17	9	-	8
Rogaland t.o.m. Møre- og Romsdal	31	9	1	21
Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag	12	6	2	4
Nordland, Troms og Finnmark	20	7	4	9

*2 av disse var på samisk (sameradio)

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

LILLEHAMMER

Politisk tendens: Arbeiderpartiet
(Se baksiden!)

15 OKT. 1990

En million må svare på tellings skjema

OSLO (NTB): Startskuddet for den omfattende folke- og boligtellingsen, FoB 90, går lørdag 3. november. Nær en million nordmenn får tilsendt et spørreskjema fra Statistisk Sentralbyrå som skal besvares. Alle plikter å svare, hvis ikke blir det bot.

Ingen må tro at en folketelling har en så enkel hensikt som bare å telle hvor mange vi er her i landet.

- Neida, det vet vi fra før gjennom våre sentrale registre, forsikrer direktør Arne Øien i Statistisk Sentralbyrå.

Årets folketelling skal gi informasjon om boliger og boforhold, sysselsetting, yrke, utdanning, arbeidsreiser, hvor mange biler man har og om man sorterer husholdningsavfallet. Den skiller seg ikke særlig ut fra folketellingen for 10 år siden, og dermed kan det trekkes sammenligninger for å se hvordan utviklingen har vært.

Koster 60 millioner

Det koster 60 millioner kroner å gjennomføre folketellingen. Ved å ta i bruk nye metoder sparer man 40 millioner kroner i forhold til tellingen i 1980, som kostet 100 millioner.

I 1980 fikk alle innbyggerne over 16 år tilsendt spørreskjema. Denne gang sendes spørreskjemaet

bare til alle innbyggerne i kommuner med under 6.000 personer. I kommuner med et folketall på over 6.000 sendes skjemaet bare til et bestemt utvalg av befolkningen. Dermed sparer man seg for en mengde skjemaer samtidig som svarene samlet sett vil være representative for hele befolkningen, forsikrer data- og statistikkspertene.

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

Nordlandsposten

BODØ

Politisk tendens: Høyre

11 OKT. 1990

Kari og Ola telles

(Norpress) 3. november 1990 er D-dagen for «Folke- og bolig telling 1990» - forkortet FoB 90.

Det er ti år siden forrige gang. En av tre nordmenn over 16 år får folketellingsskjemaene i posten. I 1980 var svarprosenten mer enn 95 prosent. Ialt 1 million. Kari og Ola nordmenn må til pers og besvare 14 personspørsmål og 16 boligspørsmål, mens 2,2 millioner slipper

å være med i denne tellingen. Med en slik utvalgstilling sparer Statistisk Sentralbyrå 40 millioner kroner. Det meste av utgiftene, som kommer opp i 60 mill., går til porto for utsendelse og svarkonvolutter med porto betalt.

- Nytt av året er en miljøvinkling på boligspørsmålene. Vi spør blant annet om husholdningen har mulighet for kildesortering av avfallet. Tre andre spørsmål går på om boligen er egnet for hele livsløpet. Hvilken etasje bor du i? Har huset heis? Er alle nødvendige

rom på samme plan? De 14 personspørsmålene er de samme som forrige gang. Blant annet spør vi om yrkesaktivitet og arbeidsreiser, opplyser byråsjef Jan Furseth til Norpress.

Til de store kommunene blir det sendt ut relativt færre spørreskjemaer enn til de små. I Oslo vil bare hver 12. innbygger over 16 år få skjema i posten. En av fem blir spurt i kommuner med mer enn 6.000 innbyggere, og i de minste kommunene blir alle med i folketellingen.

A-S

BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM · 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra

SARPSBORG
ARBEIDERLAD
POSTBOKS 87 · 1701 SARPSBORG

(Se baksiden!)

16 OKT. 1990

Klart for folketelling

Lørdag 3. november skal Norges 20. folketelling og boligtellingskommune. Det betyr at Varteig er den eneste kommunen som ikke har gjennomført en mellomstilling i år siden forrige gang.

For beboerne i Sarpsborgdistriktet slår dette ulikt ut. Ordningen denne gang er nemlig slik at i alle kommuner under 6 000 innbyggere skal alle over 16 år fyl-

le ut skjemaer. Det betyr at Varteig er en «fulltellingskommune».

Rakkestad kommer i en mellomstilling ved at 20 % av beboerne over 16 år skal fylle ut skjemaene. For de øvrige kommunene i Sarpsborgdistriktet er utvalget av skjemautfyllere nede i 10%.

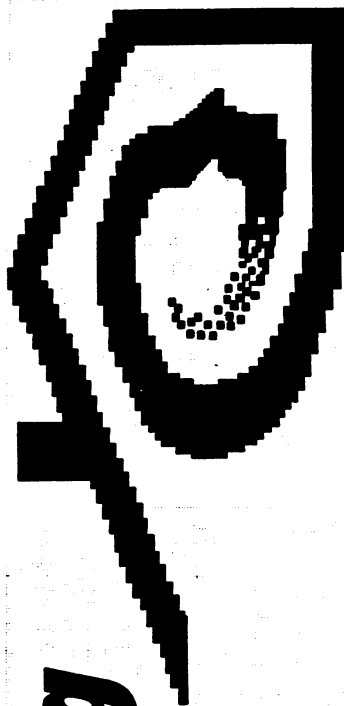
Det er utarbeidet et veidig enkelt spørreskjema hvor det i stor grad er tale om å krysse av i rubrikker.

Spørsmålene gjelder hvem du bor sammen med, om du har inntektsgivende jobb, hvor lenge du jobber hver uke, hvor mange ganger du reiste til og fra jobben en bestemt uke, hvor stor boligen er, om det er dusj, vannklosett osv, hvor mange personbiler beboerne i boligen disponerer, hvor mange

leiligheter det er i huset, hvor gammelt huset er osv.

Alt dette skal så bearbejdes i sammenheng med eksisterende opplysninger fra annet hold.

I alle kommuner med under 6 000 innbyggere plus endel kommuner som betaler for fullstendig folketelling, får alle over 16 år skjemaer, mens det er en nedtrapping for andre kommuner. I kommuner opp til 8 000 innbyggere får 20 % i spørreskjema mens det er 10 %

FOB90

SYMBOL: I den vel forberedte folketellingen brukes det også et eget symbol hvor bokstaver og tall står for «Folke- og boligte-lingen 1990».

for størrelsesgruppen over det- te. Alle de andre kommunene i Sarpsborgdistriktet kommer i «10-prosentsgruppen». Den første folketellingen i Norge ble avholdt i 1789. Fra 1890 har det med unntak av i 1940 vært folketelling hver 10. år. Årets blir den 20. i rek-ken.

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

VALDRES

Uavhengig
FAGERNES
(Se baksiden!)

18 OKT. 1990

Folketeljing — meir enn teljing av folk

Hår du samþuar? Kor mange timar inntektsgjevande arbeid utførte du i veka 27. oktober til 2. november? Kor lang tid bruker du på arbeidsreiser? Kor mange kvadratmeter er kjøkenet ditt? Bruker du sentralfyr? Kor gamalt er huset du bur i?

Slike spørsmål må du svara på i sambånd med den store folke- og bustadteljinga (FoB 90), som skal foregå 2. november. Det er den 20. store folketeljinga som har vore halde i Norge. Førre teljinga foregjeck i 1980.

Omtrent ein million nordmenn skal fyller ut spørjeskjemaet. I kommunar med under 6000 innbyggjarar skal alle over 16 år svara på spørsmåla. I dei større kommunane skal berre

eit utval av folket fyller ut skjemaet.

Staten sparar 40 millionar kroner ved å bruke denne utvalsmetoden, som ikkje har vore nytta tidlegare. Men likevel kostar folketeljinga Staten 60 millionar kroner.

Alle som får tilsendt spørjeskjemaet er forplikta til å fyller det ut. Statistisk sentralbyrå kan krevja tvangsmulkt av dei som ikkje utfører denne plikta.

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

Sør-Trøndelag

Orkanger

Pol.tendens: Venstre

10 år siden sist:

Ny folke- og bolig telling

I disse dager har vel én million nordmenn fått folketellingskjema i postkassen. De skal delta i Folke- og Boligtelling 1990, ti år etter den forrige folke- og bolig tellinga Statistisk Sentralbyrå gjennomførte. Nytt for denne tellinga er at bare et utvalg av befolkninga deltar i registreringa.

AV HEIDI K. JOHNSEN

— Ved å sende ut spørreskjema til bare rundt én million nordmenn, sparer vi 40 millioner kroner. Hele prosjektet, fra vi startet planlegginga i 1986 til resultatene foreligger i 1992, vil koste 60 millioner kroner, så innsparinga er stor, sier Jan Furseth, byråsjef i Statistisk Sentralbyrå, og leder av Folke- og Boligtelling 1990 (FoB90). I kommuner med mindre enn 6000 innbyggere deltar alle over 16 år. Men

i større kommuner får et utvalg av innbyggere tilsendt folketellingskjema, fra hver 5. til hver 12. person, varierende etter størrelsen på kommunen. For vårt distrikt betyr det at det er bare i Orkdal ikke alle innbyggere over 16 år deltar. Hver 10. person er her plukket ut.

— I tillegg til innsparingene gjennomføres FoB90 slik for at alle kommunene skal få et omtrentlig like godt statistisk tilbud, sier Furseth.

ARBEID OG BOLIG

De fleste av oss får bare tilsendt et såkalt personskjema, med 14 spørsmål som for det meste går på arbeidssituasjon og reise til og fra jobb. — For å nevne eksempler er det spørsmål om arbeidstid, om antall måneder i hel- eller deltidsjobb det siste året, om næring og yrke, altså tradisjonelle folketellings spørsmål, forteller byråsjef Jan Furseth.

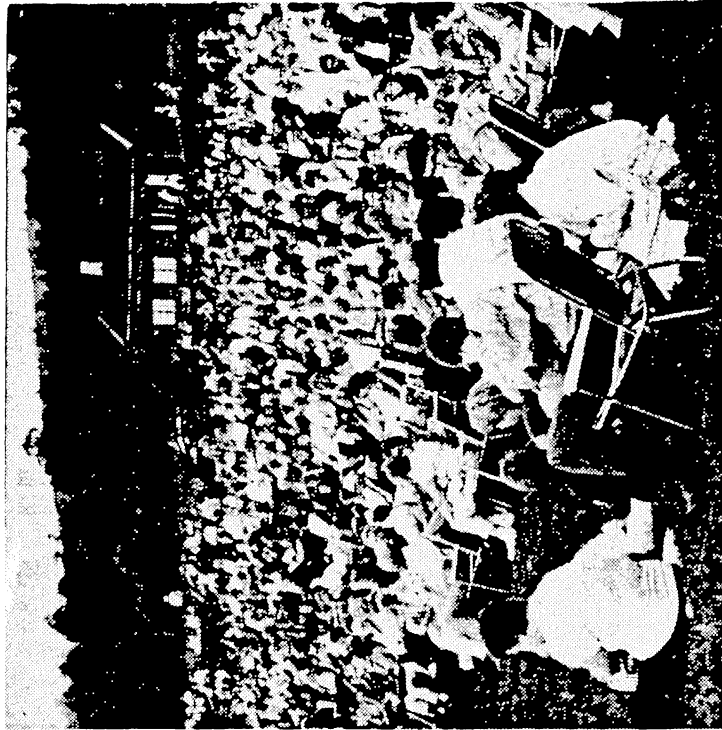
Til én person i hver bolig kommer det dessuten et boligskjema med 16 spørsmål. Spørsmålene går blant annet på teknisk standard, som

antall rom, størrelsen på boligen, om det fins dusj, bad og vannklosett og oppvarmingskilder. — Dessuten har det kommet inn nye elementer siden forrige bolig telling. Blant annet spør vi om boligen har livsløpssstandard, altså om den egner seg når en blir eldre og ikke lenger så sprek. En annen ny innfallsvinkel er spørsmål om hvordan husholdninga sorterer avfall, sier Furseth.

SIKKERHET VIKTIG

Svarfristen for skjemaet er 10. november. De som trenger veiledning til å fylle ut skjemaet, kan få det ved å ringe grønt telefonnummer (050)31 000. — Telefonen vil være betjent både kommende lørdag og søndag, og i neste uke vil linja være åpen til klokka 21, sier Jan Furseth.

Furseth er opptatt av å understreke at sikkerheten og vernet av opplysningene er et helt avgjørende punkt for Statistisk Sentralbyrå. — Ingen andre enn oss får innblikk i opplysningene, og de vil bare bli gitt ut som statistikk. Det er en forutsetning med tillit ved ei slik folketelling. Informasjonen skal lagres

FOLKE- OG BOLIGTELLING: Nå skal vi telles igjen. En million nordmenn har fått tilsendt folketellingskjema.

i en statistikkfil, uten navn, adresse og fødselsnummer, sier han.

Under forrige folke- og bolig telling for 10 år siden, svarte 95% av innbyggerne før purring ble sendt Furseth.

midable oppslutninga denne gangen. For for en statistikk er det et poeng for å få mest mulig korrekte opplysninger, mener byråsjef Jan Furseth.

— Vi jobber mot den samme forut.

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

Stavanger Aftenblad

Politisk tendens: Uavh. liberal

(Se baksiden!)

22 OKT. 1990

Nordmenn telles for 20. gang

Folketellingen koster 60 mill kroner

Av KIRSTI KASTRUP SØMME

Lørdag 3. november holdes den 20. i rekken av folke- og boligtel- lingen i Norge. Statistisk Sentral- byrå gjennomfører tellingen som omfatter hele den norske befolk- ningen, og som koster staten 60 millioner kroner.

En ny metode for datainnsam- ling er denne gang tatt i bruk, og dette vil spare staten for 40 millio- ner kroner. Et utvalg av befolk- ningen over 16 år skal svare på fol- ketellingsskjema, og kombinert med registeropplysninger gir dette grunnlag for hvordan statis- tikken ville ha vært om alle hadde svart på skjemaene. I kommuner med færre enn 6000 innbyggere omfatter tellingen hele befolkning- en, mens utvalgsprosenten i større kommuner varierer mel- lom 8 og 20 prosent.

Folke- og boligtelinger holdes i Norge hvert tiende år, og gir et omfattende bilde av samfunnet. Det folketellingsskjema som er utarbeidet denne gang inneholder spørsmål om yrke og arbeidstid,

reise til og fra arbeid, hushold- ningens størrelse og sammenset- ning, boforhold og muligheter for avfallssortering.

Statistikken brukes av offentlig administrasjon og politiske myn- digheter, samfunnsforskere, nær- ingslivet, arbeidsmarkedet, me- dia og allmennheten for å kontrol- lere samfunnsutviklingen og ta beslutninger. De første resulta- tene fra tellingen blir tilgjengelige i januar neste år, og en endelig datafil med folketellingsmateria- let er klar innen utgangen av 1992.

Folketellingsskjemaene skal ut- til hele befolkningen, og derfor settes en omfattende informa- sjonskampanje i verk. Informa- sjonsmateriell er utarbeidet på 11 ulike språk i tillegg til samisk, en minutt video skal vises i NRK og TV3 og en egen informasjon sen- des ut til felleshusholdninger. For blinde og svaksynte blir det laget en lyd-kasset. De som trenger hjelp til utfyllingen kan ringe Sta- tistisk Sentralbyrås grønne linje som vil være åpen fra og med 3. november.

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

Consergs Blad

Politisk tendens: Høyre

1 NOV. 1990

Lørdag skal vi telles med godt personvern

OSLO (NTB-Arne Børcke): Rivende utvikling på datasektoren til tross – koplingen mellom offentlige registre ligger på samme nivå i årets store folke- og bolig telling (FoB90) som ved undersøkelsen for ti år siden. Ifølge Statistisk Sentyralbyrå er personvernet bedre denne gang.

– Oppbyggingen av aktuelle registre for vårt formål har ikke gått så raskt som ventet for ti år siden. Vi håpet den gang at det skulle eksistere flere registre ved neste korsvei, og at kvaliteten på eksisterende registre skulle være bedre enn den faktisk er. Vi har derfor ikke funnet det hensiktsmessig å utvide koplingen av registre i år sammenlignet med i 1980, sier planlegger Halvard Skiri – en av de hovedansvarlige for undersøkelsen – til NTB.

Innen 10. november

Innen fredag førstkommende vil nærmere en million nordmenn over hele landet få spørreskjemaet fra Folketellingskontoret i Statistisk Sentyralbyrå. Selve tellingsdagen er lørdag 3. november, og skjemaene skal returne-

res så raskt som mulig – og senest innen 10. november.

– Alle mottakere plikter å svare. Hvis de etter purringer ikke har svart, kan det bli tvangsmulkt, sier Skiri.

Informasjon

Sammen med skjemaene får folk en brosjyre med informasjon og rettledning. Er det behov for mer hjelp med skjema utfylling, er det bare å ringe "grønt telefonnummer" 050-31 000, som er gratis.

Forberedelser og gjennomføring i årets undersøkelse skjer i om mulig enda mer betryggende former enn sist. Undersøkelsen er lagt opp i nært samarbeid med Datatilsynet, som setter klare grenser for behandling og oppbevaring av persondata.

-Folketelling med registerkobling er OK

Brukes blant annet i kreftforskningen

Det er tid for folketelling. Dataene skal brukes statistisk og til forskning. Opplysningene kobles mot en rekke registre — og alt er godkjent av Datatilsynet.

FOLK: Nå skal Ola Nordmanns bo- og arbeidsforhold registreres på data. (Foto: Samfoto)

NY VITEN: Tore Tynes og Arne Øien håper at folketellingen blant annet skal føre til større klarnet omkring kreftfremrisikoen ved elektromagnetiske felt.

GUNHILD M. HAUGNES

COMPUTER
WORLD

I disse dager mottar 1 million nordmenn folke- og boligtellingskjema fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). Der skal de utvalgte svare på spørsmål om blant annet bo- og arbeidsforhold.

Datateknologien har for lengst gjort sitt inntog i folketellingen. Blankettene blir registrert ved hjelp av en optisk leser eller direkte fra PC-terminal. Etter registreringen legges dataene inn og registreres som en strekkode. Fodselsnummer blir ikke brukt. SSB skal jobbe mot en folketellingsfil med kryptert identifikasjon og etablere en styrt beredskap for kobling mot andre personregistre. Dette for å ikke redusere nytten av tellingen og samtidig ta vare på personvernet.

I dag kobles folketellingsregisteret mot blant annet registeret for fullført utdanning, ligningen, GAB og personregisteret hvor alder, kjønn og ekteskapsstatus inngår.

— Sikkerheten er ivarettatt gjennom bruk av avansert IT. Dessuten spør vi ikke om foisom informasjon i skjemaet, sier administrerende direktor Arne Øien i SSB.

Kreftregisteret

Folketellingsregisteret brukes blant annet til planleggings- og analyseformål i offentlig forvaltning og forskning. Forsker Tore Tynes fra Kreftregisteret bruker registeret i forbindelse med forskning av kreftfremrisiko ved elektromagnetiske felt.

Ved å sammenholde opplysningene om bosteder i folketellingsregisteret med oversikter over kraftledninger og kreftregisteret håper Tynes å klarlegge en eventuell sammenheng.

Datatilsynet har vurdert koblingene i forhold til personregisterloven og har ikke hatt betenkeligheter med å gi konsesjon til folketellingen. Men Datatilsynet har pålagt SSB å kryptere større deler av opplysningene.

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

Sør-Trøndelag

Orkanger

Pol.tendens: Venstre

13 NOV. 1990

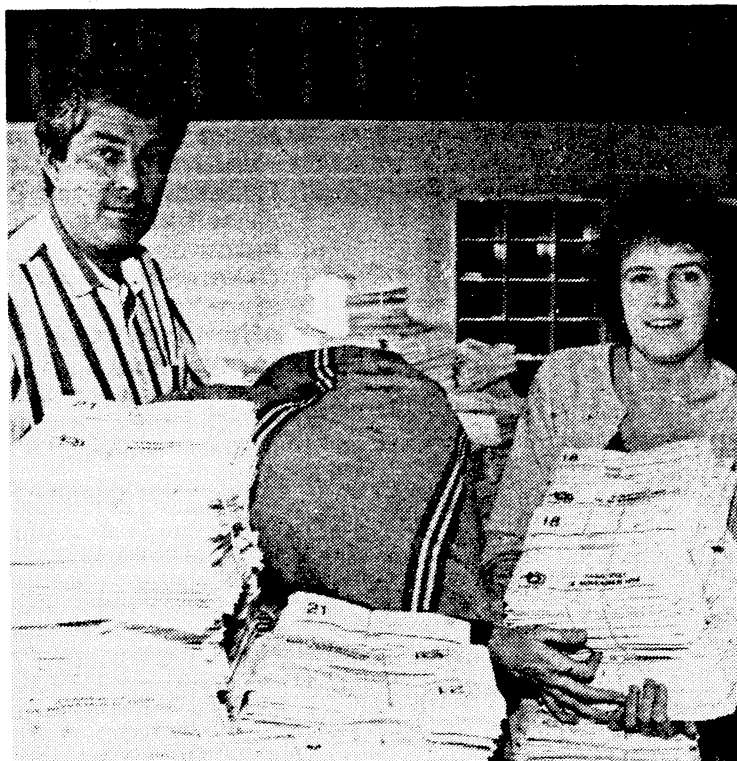
Folketellings skjema strømmer inn

Lørdag 10. november gikk fristen ut for å sende inn skjema til Folke- og bolig telling 1990 (FoB90). Leder for folketellingen, byråsjef Jan Furseth, er glad for at skjemaene som kom strømmet inn til Kongsvinger Postterminal. Her blir skjemaene sortert før Statistisk sentralbyrå som er nærmeste nabo, overtar for videre behandling.

Eva F. Otterdahl Møller som

leder arbeidet med Folketellingens svartjeneste på grønt telefonnummeret (050) 31 000, opplyser at mange har brukt denne muligheten til å få hjelp til skjema utfyllingen.

FoB90 omfatter hele befolkningen, men bare nær 1 million innbyggere skal svare på skjema. De som skal gi opplysninger, har fått skjema tilsendt.

BYRÅSJEF OG LEDER FOR FOLKE- OG BOLITELLING 1990, Jan Furseth, og «grønn linje»-sjef Eva F. Otterdahl Møller, gleder seg over at skjemaene strømmer inn i stort antall til Statistisk sentralbyrå i Kongsvinger. (Foto: IC Press/Vidar Julien)

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra

Ofotens Tidende

Narvik

Politiske tendens: Høyre
13 NOV. 1990

5 tonn svar på tellingen

(Norpress)

Innen fristens utløp er det kommet inn fem tonn med utfylte folketellingskjemaer. Ifølge Folketellingkontorets beregninger tilsvarer det en svarprosent på 60. «Folketellingsjef» Jan Furseth tror det endelige resultat blir langt høyere. – Fremdeles er mange svar på vei inn, og vi tar imot etterbølerne med åpne armer.

Det sier en optimistisk byråsjef Jan Furseth til Norpress. Lørdag 10. november var fristen for å sende inn det ferdig utfylte folke- og boligtellingskjema som omtrent en million innbyggere har fått i posten. Furseth oppfordrer dem som ennå ikke har sendt inn svaret til å gjøre det snarest.

– Vi satte fristen til lørdag 10. november for å få inn sva-

rene raskest mulig, men denne fristen har ikke noe med oppgaveplikten og straffeansvaret å gjøre. Vi fortsetter å ta imot utfylte skjemaer. Noen var kanskje syke eller bortreist da de mottok vår henvendelse. Så fort de blir friske eller kommer hjem igjen, må de fylle ut skjemaet og sende det inn, oppfordrer Furseth.

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
POSTBOKS 1180 SENTRUM,
0107 OSLO 1, TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

Aftenposten

Morgenutgaven
OSLO

Pol. tendens: Uavh. konservativ
(Se baksiden)

11 JAN. 1991

Svar utbes

Forutsetningen for å kunne føre en forstandig politikk, er at våre folkevalgte vet hvor landet ligger og hvem som bor hvor. Statistisk sentralbyrås folketellinger fyller således en funksjon. Dette nevnt som en påminnelse til de 250 000 personer som ennå ikke har besvart det skjema Folketellingskontoret ifjor sendte til ialt 938 000 nordmenn. Dette til tross for at loven pålegger oss å svare når myndighetene spør oss.

Formodentlig er ikke folk flest klar over hvor viktige disse folketellingene er. Her dreier det seg ikke om noen kartlegging av individer. Tvert om er formålet å samle inn statistisk materiale slik at myndighetene kan danne seg et bilde av hvordan det står til med oss. Folketellinger er ingen lek for forskere med sans for statistikk. Tvert om er de et nødvendig arbeidsredskap for såvel embedsverket som våre folkevalgte politikere.

Det er umulig å utforme en skolepolitikk som dekker de faktiske behov for utdanning uten å vite hvor mange barn vi har her til lands. Og faktiske opplysninger om levestandard og inntektsnivå er en forutsetning for å beregne virkningene av den ene eller den annen skattepolitikk. For ikke å snakke om hvilken betydning befolkningens alderssammensetning har for utviklingen av vårt helse- og sykehusvesen.

Foreløbig har bare tre fjerdedeler av de spurte svart på spørsmålene fra byrået. Dessverre er svarprosenten på langt nær tilstrekkelig til at forskerne kan danne seg et korrekt bilde av hvordan det står til i dagens Norge. Efternølerne bør av hensyn til sine egne interesser reagere raskt når purringene nå kommer.

Østlendingen

2401 ELVERUM

Tlf. 064 - 10 144

Politisk tendens: Senterpartiet

(Se baksiden!)

Opplag 1989: 16 864

14 JAN. 1991

FÅR PURRING PÅ FOLKETELLINGA

Innbyggerne i seks av kommunene i Nord-Østerdal vil denne uka få purring på svarskjemaet fra Folke- og boligteiling 1990 (FoB90). Dette betyr ikke at svarprosenten er lav i disse kommunene. Der-

imot ligger den godt over landsgjennomsnittet. Folldal er den beste kommunen i fylket og av de beste i landet, hvor 85 prosent av innbyggerne har svart på skjemaet.

AV
ANITA STAKVIK

Det er de av innbyggerne i Alvdal, Engerdal, Folldal, Os, Tolga og Tynset som ennå ikke har svart på skjemaet fra FoB90 som nå vil få purring.

Tvangsmulkt

— Årsaken til at det er disse kommunene som først får purring, er at det er statistikken fra disse kommunene som skal offentliggjøres først. Det vil skje allerede om tre til fire måneder, forutsatt at vi får inn godt over 90 prosent av skjemaene raskt, helst over 95 prosent, sier Halvard Skiri, planlegger på Folketellingskontoret.

— Purring for de andre kommunene vil skje i begynnelsen av februar. Om det fortsatt er noen som ikke svarer på skjemaet, vil de få tilsendt en ny purring med svarfrist. Dersom heller ikke da skjemaet blir besvart vil det bli utskrevet en tvangsmulkt. Jeg regner med at den mulkten vil bli på 500 kroner. Så det lønner seg å svare, sier Skiri.

Folldal best

— På vår folketelling i 1980 fikk vi inn 95 prosent av skjemaene før den første purringen. Nå har vi bare mottatt 75 prosent, noe som er lavere enn forventet. Jeg antar den lave svarprosenten har en sammenheng med at folk i dag får veldig mye i postkassa. Det er sikkert noen som har oppfattet dette som reklame og latt konvolutten gå rett i søppelbøtta, sier Skiri.

— Som sagt skyldes ikke purringen til disse kommunene lav svarprosent. Folldal er den kommunen i fylket der svarprosenten er best - 85 prosent. De ligger også ganske bra an på landsbasis. Alle disse kommunene, med unntak av Engerdal ligger faktisk over landsgjennomsnittet. Mens Engerdal holder seg akkurat på gjennomsnittetsom er 75 prosent, sier Skiri.

A-S

BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

 Utklipp fra:

Politisk tendens: Arbeiderpartiet
(Se baksiden!)

22 FEB. 1991

Bøter skremte

Gårsdagens
BA-artikkel
om bøter til
folk som ikke
har sendt inn
folketellings-
skjema, satte
en støkk i
mange.

- Sentral-

bordet i Rådhuset ble sprengt av folk som var nervøse for å få bot. Men det er bare de som har fått tilsendt skjema som skal svare - ingen andre, poengterer informasjonssjef Ragnhild Øverland Arnesen (bildet).

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

Østlendingen

2401 ELVERUM

TR. 064 - 10 144

Politisk tendens: Senterpartiet

(Se baksiden!)

Opplag 1989: 16 864

21 FEB. 1991

VI MENER

Ikke lett å telle alle

Statistisk Sentralbyrå har fått erfare at selv folketellingen ikke lenger er hva den var. I oktober i fjor sendte byrået ut folketellingskjema til 975 000 norske borgere. Av dem er det hele 206 682 som ennå ikke har fylt ut skjemaene og sendt dem tilbake til byrået. Det kan føre til at hver fem nordmann faller ut av folketellingen.

Folketellingen vil ikke kunne bli så god og omfattende som den ellers kunne ha blitt. Her blir det spurt om arbeidsplass og yrke, boligforhold, familieforhold, reisetid til arbeidstedet pluss andre forhold rundt personer og bolig.

I dag får de 206 682 et purringsbrev i posten fra Statistisk Sentralbyrå med klar beskjed om at hver enkelt kan få en mulkt på 500 kroner hvis svaret uteblir. Det får vise seg om dette hjelper eller ikke. Et frafall på over 20 prosent viser, at dette fenomenet må ha helt andre og mer grunnleggende årsaker enn forglemmelse og slaskerier. Derfor er det bare å konstatere faktum at en femtedel av det norske folk nekter å la seg telle.

Årsaken er at denne femtedelen ikke vil inn i Storebrørs dataregistre nær sagt koste hva det koste vil. Vi kan ta feil, men vi føler oss overbevist om at et overveiende flertall av denne femtedelen verken vil bry seg om tvangsmulkten på 500 kroner eller en påfølgende trussel om å få lensmannen på døra.

Man må ta med at denne femteparten vet at all innsamling av opplysninger skjer etter Datatilsynets regler. Ikke en bokstav, ikke ett eneste ord eller en eneste opplysning om vedkommende person, boligforhold og arbeidssted vil slippe ut til uvedkommende. Ingen skal heller kunne lete seg fram til en eneste person utfra de statistiske opplysninger som blir offentliggjort. Likevel sier 206 682 nordmenn minus noen hundre som kanskje «besinner» seg, blankt nei til å la seg registrere i de elektroniske dataarkivene i Statistisk Sentralbyrå.

Det reiser et betydelig problem for dem som skal gjennomføre folketellingen. Det skaper igjen problemer dem som skal bruke resultatene som grunnlag for planer, forslag, vedtak og praktiske tiltak med sikte på å løse de ulike problemene og oppgavene som en slik telling skal kunne klarlegge. Samfunnsplanleggerne og politikerne vil ikke kunne få det kartet de virkelige trenger over det samfunnet de skal arbeide i og for når grunnlagsmaterialet svekkes så sterkt som det kan gjøre i dette tilfellet.

Spørsmålet over alle spørsmål er om man her står overfor et nytt og avgjørende sosiologisk fenomen som i all sin enkelhet forteller at en femtedel av de norske folk er grepet av «datavegning».

Det bør man for all del ikke smile av. Man bør tvert om erkjenne at «datavegning» er en sunn og nødvendig reaksjon i et samfunn som kryr av dataregistre i alle tenkelige og utenkelige institusjoner. For mange er dette den siste forsvarslinjen de har for sitt eget personvern.

Nå gjelder det 206 682 nordmenn. Det skaper store problemer for Statistisk Sentralbyrå. Likevel er det ikke tvangsmulkt og lensmann de trenger — men respekt for vernet av sin egen identitet. I sum er det langt mer verd enn et folketellingskjema.

SJEFREDAKTØRER:

ANDREAS HAGEN
THOR SOLBERG

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

SOGN DAGBLAD

HØYANGER

Politisk tendens: Arbeiderpartiet

Opplag 1989: 5 549

20 APR. 1991

Folketeljinga purrar på 50.000

Statistisk Sentralbyrå sender denne veka ut 2.gongs purring til vel 50.000 personar som ikkje har sendt inn utfylt skjema for Folke-og bustad-tellinga 1990. Så langt ligg Sogn og Fjordane på topp med ein svarprosent på 96,9. På botnen finn vi Oslo med ein svarprosent på 89,2.

Alle som får tilsendt folkete-ljingsskjema pliktar å svare i følge norsk lov. Den som ikkje sva-

rar innan 4. mai, vil få ei tvangsbot på 500 kroner.

Av ei pressemelding frå FOB 90 går det fram at det i mange kommunar er for låg svarprosent til at ein folkete-ljingsstatistikk kan lagast. Dette gjeld særleg i Oslo og kommunar i Akershus og Trøndelag.

—Treng ein hjelp til utfyllinga, eller meir informasjon er det berre å ringe Folkete-ljingskontoret på grøn linje. Der kan og dei som treng det be om utsett svarfrist, går det fram av pressemeldinga.

Svarprosenten i Sogn og Fjordane: Vik 98,5, Luster 98,3, Jølster 98,3, Balestrand 97,9, Hornindal 97,9, Solund 97,8, Fjaler 97,8, Sogndal 97,6, Lærdal 97,4, Leikanger 97,3, Aurland 97,2, Høyanger 97,1, Bremanger 96,9, Eid 96,8, Stryn 96,6, Gaular 96,6, Gulen 96,5, Hyllestad 96,3, Årdal 96,2, Naustdal 96,0. Askvoll 95,8, Vågsøy 95,7, Gloppen 95,7, Gloppen 95,7, Førde 94,8, Selje 94,6 og Flora 94,5.

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

Tidens Krav

Kristiansund N.

Politisk tendens: Arbeiderpartiet

24 APR. 1991

Averøy-folk vil ikke telles

AVERØY (Tidens Krav): 500 kroner i bot for dem som ikke svarer på bolig- og folketellinga. Averøy, Tustna og Frei ligger prosentvis dårligst an av kommunene i Møre og Romsdal. Siste frist for å svare er satt til 4. mai.

Av ROALD SEVALDSEN

Folke- og boligtellinga er nå inne i en tredje og «avgjørende»runde for å få størst mulig andel av det norske folk til å svare. Den som nå ikke svarer vil bli ilagt en tvangsmulkt på 500 kroner.

– Det er lite artige penger å betale for å la være å fylle ut skjemaet, sier ordfører Leif Helge Kongs- haug. Han ber averøyinger som ikke har svart om å skjeppe seg.

Etter at 2. runde i aksjonen er avsluttet viser opptellinga at Rindal kommune har størst oppslutning med hele 98.8 prosent. De dårligste er Averøy og Tustna, begge med 87.6 prosent oppslutning, og Frei på jumboplass med 85 prosent.

– Er det noen som er usikker og trenger hjelp for å fylle ut skjemaene, er det bare å ringe 050 31000 og du får svar på det du er usikker på, sier ordføreren og legger til: Det er bedre å svare etter beste evne enn å la være!

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

Momødals Budstifte

Molde

Politisk tendens: Uavh. Borgerlig
(Se baksiden!)

25 APR. 1991

Folke- og boligtellingsen:

Rindal flinkest

RB – AGNAR GJENDEM

Det er befolkningen i Rindal som har vært flinkest å gi svar i forbindelse med den store folke- og boligtellingsen som gjennomføres. 98,8 prosent av de rindalinger som fikk skjema, har gitt sitt svar. Men også Midsund, Nesset, Sandøy og Vestnes har blant fylkets mest loydlige borgere.

Det er fortsatt 51 489 av Norges befolkning som ikke har svart på skjemaet, det tilsvarer 5,3 prosent av de som har fått tilsendt skjema. Ikke uventet er det i Oslo-borgerne (svarprosent 89,2) som er mest likegyldig med å avgi svar, Nord-Trøndelag (91,9) og Akershus (92,0) følger nærmest. I Møre og Romsdal er det 3853 som fortsatt ikke har svart, svarprosenten er på 95,3. Dermed havner vi midt på treet blant landets 19 fylker. Hedmark er klart flinkest med en svarprosent på 97,5.

Rindal (98,8), Midsund (98,4), Nesset (98,4), Sandøy (98,1), Vestnes (98,0), Stranda (98,0), Rauma (97,8) og Aukra (97,8) er de kommuner med flest plikttoppfyllende borgere. Sju av 10 kommuner i vårt nedslagsfelt er inne blant de 11 på listetoppen. I Gjemnes er svarprosenten 97,3, i Molde 96,5, i Fræna 96,4 og verst

stilt er det i Eide med en svarprosent på 93,4. Averøy (svarprosent på 87,6), Tustna (87,6) og Frei (85,0) skiller seg desidert ut som de tre verste på statistikken.

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

Nordlys

TROMSØ

Politisk tendens: Arbeiderpartiet

(Se baksiden!)

Opplag 1989: 31 993

20 APR. 1991

Truet med mulkt

TROMSØ: Rundt 10.000 nordmenn har uten grunn fått purrebrev og trussel om tvangsmulkt på 500 kroner fra Statistisk Sentralbyrå. Byrået klager på at svarskjemaet i forbindelse med folke- og boligtellingsa i 1990 ikke er innsendt. Roald Ellingsen i Tromsø er en av dem som fikk purrevarsel i postkassa, etter å ha sendt inn skjema to ganger. Forbannet troppet han opp i Nordlys-redaksjonen i går. Og prosjektleder for folketellinga, Jan Furseth, måtte bare krype til korset og beklage da vi kontaktet ham.

*Øyvind Sundheim og
Anders Chr. Cederløv
(foto)*

- I forbindelse med ut-sending av 2. gangs pur-ring til 50.000 personer oppsto det en feil i vår databehandling. Det førte til at vi sendte ut pur-revarsel til rundt 10.000 personer uten grunn. Skjemaene deres ligger her hos oss, og det gjør også skjemaet til famili-en Ellingsen, sier Jan Furseth.

Han beklager feilen så mye, og forklarer at Fol-ke-tellingskontoret i neste uke vil sende ut et brev som beklager og forkla-rer feilen til dem den an-går.

- Men hvordan kan det

ha seg at familien Elling-sen også fikk 1. gangs purrevarsel, selv om de sendte inn skjemaet i ti-de?

- Det kan jeg ikke sva-re på her og nå. Men det kan tenkes at skjemaet har nådd oss så seint at purrevarsel gikk ut, selv om det ikke var nødven-dig, sier Furseth.

Roald Ellingsen fortel-ler at han har snakket med flere andre i Tromsø som også har fått tilsendt purrevarsel og trussel om tvangsmulkt. Ellingsen sendte i går for tredje gang inn sitt utfylte folketellingsskjema, og nå for sikkerhets skyld i rekommandert sending, sammen med et klage-brev.

Roald Ellingsen fikk 2. gangs purrevarsel og trussel om tvangsmulkt.

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

NAMSOS

(Se baksiden!)
3 APR. 1991

70 000 trues av tvangsmulkt

NA - Arne Bjørndal

OSLO: Nesten 70 000 nordmenn har ennå ikke svart på fjorårets folketelling og risikerer tvangsmulkt på 500 kroner. Oslofolk er — som vanlig — tregest.

Det går trått for 90-årenes store, norske folketelling. Fem måneder etter at svarfristen gikk ut — 10. november i fjor — er det fortsatt nesten 70 000 nordmenn som ikke har svart på skjemaene

fra Statistisk Sentralbyrå (SSB).

— Vi sendte ut en hovedpurring i februar. Midt i april purrer vi på nytt. Endelig svarfrist blir satt til 4. mai, men så er det heller ingen vei tilbake. Da blir det tvangsmulkt på 500 kroner til alle som ikke svarer, sier byråsjef Jan Furseth i SSB til Arbeiderbladet.

Men det stanser ikke her. Mulkt fritar slett ikke for å svare på folketellingen. I verste fall kan flust av trege nordmenn ende opp med nye forenkledde forelegg (bøter) og få navnet registrert i bøtere-registeret.

— Poenget er at folketellingen er en lovhjemlet undersøkelse. Dermed er det brudd på norsk lov ikke å svare, forklarer Furseth.

Oslofolk holder en tvilsom jumboplass på SSBs svar-oversikter. Mens landsgjennomsnittet for svar er kommet opp i 94 prosent, er det bare åtte av ti Osloborgere som til nå har gitt sine svar på spørsmålene omkring bolig- og boligstandard, hvor mange medlemmer det finnes i husstanden og et vell av andre spørsmål.

NORSKE ARGUS A/S

Nyhetsovervåking

2 DAGSNYTT RADIO P1 NRK

Dato 12/10/90 Klokken 12:30:00

Mrk. FOB 90

DEN 3. NOVEMBER SKAL DET VÆRE FOLKE-OG BOLIGTELLING HER I LANDET FOR 20. GANG. HENSIKTEN ER Å KARTLEGGE HVORDAN VI NORDMENN BOR, OG HVA VI HOLDER PÅ MED. DET ER TI ÅR SIDEN DEN FØRIGE TELLINGEN, OG JAN FURSETH I SSB, REGNER MED AT MYE HAR FORANDRET SEG PÅ DISSE ÅRENE. INNSLAG.

LYDKASSETT MED INNSPILLING AV SENDINGEN KAN BESTILLES INNTIL 3 MÅNEDER FRA OVENNEVNT DATO VED HENVENDELSE TIL:
INDUSTRI LAMBERTSETER A/S, CECILIE THORESENS VEI 11 1153 OSLO 11
TELEFON 02-285068

Ref 000343

NORSKE ARGUS A/S

Nyhetsovervåking

5 ETTERMIDDAGSNYTT NRK FJERNSYN

Dato 12/10/90 Klokken 17:00:00

Mrk. 619

DET ER KLART FOR EN NY FOLKE-OG BOLIGTELLING HER I LANDET. I MÅNEDS-SKIFTET OKTOBER-NOVEMBER FÅR EN MILL VOKSNE NORDMENN SKJEMA FRA SSB. FOLKETELLINGEN SKAL BL.A. GI GRUNNLAG FOR UTVIKLING AV BOLIGBYGGING, NÆRINGS-LIV, ELDTILTAK OG UTDANNINGSNIVÅ. JAN FURSETH I SSB REDEGJØR

LYDKASSETT MED INNSPILLING AV SENDINGEN KAN BESTILLES INNTIL 3 MÅNEDER FRA OVENNEVNT DATO VED HENVENDELSE TIL:
INDUSTRI LAMBERTSETER A/S, CECILIE THORESENS VEI 11 1153 OSLO 11
TELEFON 02-285068

Ref 000203

NORSKE ARGUS A/S

Nyhetsovervåking

8 TEKST TV NRK

Dato 10/01/91 Klokken 13:12:00

Mrk. FOB 90

HVER FJERDE DELTAKER I DEN STORE FOLKETELLINGEN HER I LANDET HAR IKKE SENDT INN SVARSKJEMA.
BYRÅSJEF JAN FURUSETH I STATISTISK SENTRALBYRÅ SIER AT MANGE IKKE SER UT TIL Å SKJØNNE HVOR VIKTIG FOLKETELLINGEN ER.
DET MANGLER 250 000 AV 983 000 UTSENDTE SKJEMA, OG DET ER IKKE NOK TIL Å LAGE EN KORREKT STATISTIKK, SIER HAN.
ALLE PLIKTER Å SVARE PÅ SKJEMAET SOM STATISTISK SENTRALBYRÅ HAR SENDT UT. DE SOM IKKE HAR GJORT DET, KOMMER TIL Å BLI ILAGT EN TVANGSMULKT PÅ 500 KRONER.

Ref 000600

NORSKE ARGUS A/S

Nyhetsovervåking

44 VIDEOPRINT FRA NRK ETTERMIDDAGSNYTT

Dato 09/01/91 Klokken 17:00:00

Mrk. FOB 90

BYRÅSJEF JAN FURSETH I STATISTISK SENTRALBYRÅ SIER DET ER OPPGAVE-
PLIKT FOR ALLE SOM SKAL SVARE PÅ BOLIG-OG FOLKETELLINGEN 1990.
HAN SENDER NÅ VARSEL TIL I LAT 250 000 NORDMENN SOM IKKE HAR SVART
PÅ SKJEMAENE DE HAR FÅTT TILSENDT.

Ref 000551

NORSKE ARGUS A/S

Nyhetsovervåking

14 RADIO HORDALAND NRK

Dato 19/02/91 Klokken 12:00:00

Mrk. FOB

15.287 PERSONER HAR IKKE SVART PÅ FOLKETELLINGSKJEMAET DE MOTTOK I NOVEMBER. DET VISER TALL FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ. DET BETYR AT EN AV FEM HORDALENDINGER IKKE HAR SENDT INN SVAR. SVARPROSENTEN I HORDALAND ER LIKEVEL LITT HØYERE ENN LANDSGJENNOMSNIET. DEN LAVESTE SVARPROSENTEN I HORDALAND HAR ODDA KOMMUNE MED 73,2 PROSENT. DET ER NÅ SENDT UT ET NYTT FOLKETELLINGS-SKJEMA. SSB VARSLER TVANGSMULKTER PÅ 500 KRONER, TIL DE SOM IKKE SVARER INNEN 28 FEBRUAR.

OPPLYSNING OM HVOR LYDKASSETT MED INNSPILLING AV SENDINGEN KAN FREMSKAFFES, KAN FÅES VED HENVENDELSE TIL:
NORSKE ARGUS, A/S POSTBOKS 1180 SENTRUM, 0107 OSLO 1
TLF. 02 20 46 75 FAX 02 33 34 95

Ref 000821

NORSKE ARGUS A/S

Nyhetsovervåking

22 RADIO OPPLAND NRK

Dato 18/04/91 Klokken 17:00:00

Mrk. FOB 90

STATISTISK SENTRALBYRÅ SENDER DENNE UKEN UT ANDRE GANGS PURRINGER TIL CA. 1700 PERSONER I OPPLAND, SOM IKKE HAR SENDT TILBAKE SKJEMA FOR FOLKE OG BOLIGTELLINGEN. ALLE SOM FÅR FOLKETELLINGSSKJEMA, PLIKTER Å SVARE I FØLGE NORSK LOV. DEN SOM IKKE SVARER INNEN 4. MAI VIL FÅ EN BOT PÅ 500 KRONER.

BESKJED OM HVOR LYDKASSETT MED OPPTAK AV SENDINGEN KAN FREMSKAFFES,
FÅS VED HENVENDELSE TIL:
NORSKE ARGUS A/S, POSTBOKS 1180 SENTRUM, 0107 OSLO 1
TLF: 02 20 46 75 FAX: 02 33 34 95

Ref 003020

Aktuell statistikk

30. april 1991

92/91

Postuttak,
2201 Kongsvinger
Tlf.: (066) 85 000
Telefax: (066) 85 030

DE FØRSTE RESULTATENE FRA FOLKE- OG BOLIGTELLING 1990 FORELIGGER NÅ

Statistisk sentralbyrå legger nå fram de første foreløpige resultatene fra Folke- og boligteiling 1990. Tallene er basert på et landsomfattende utvalg på vel 10 000 personer og kan derfor ha tilfeldige avvik fra det faktiske nivå.

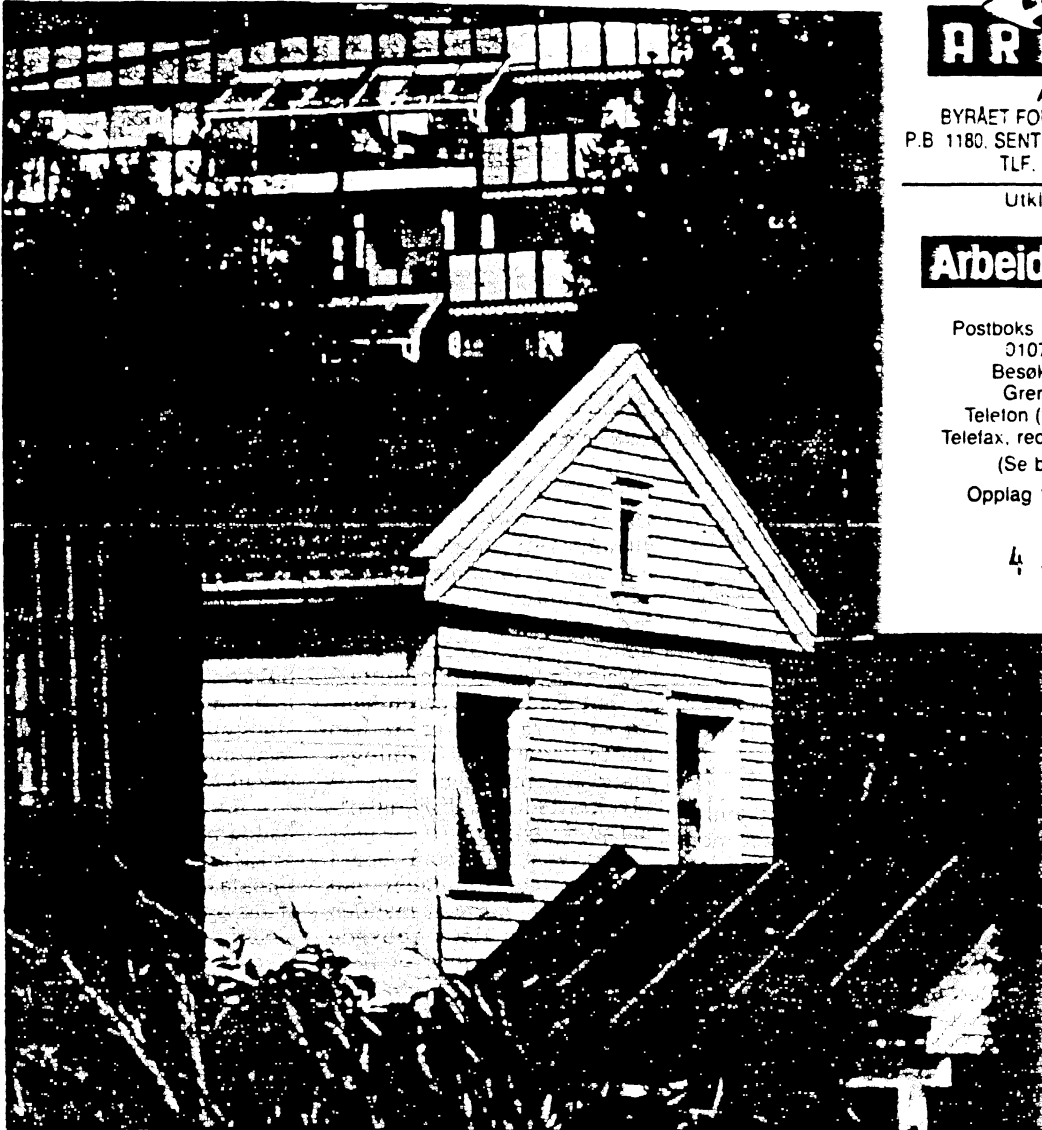
3. november i fjor var det registrert 4 247 000 bosatte her i landet. Foreløpige tall viser at 4 200 000 av disse bodde i privathusholdninger fordelt på 1 770 000 boliger. Det tilsvarer 2,4 bosatte pr. bolig i gjennomsnitt. 220 000 personer på 70 år eller mer bodde alene i boligen.

To av tre bosatte i privathusholdninger bodde i eneboliger eller våningshus tilknyttet gårdsdrift. Nær 6 av 10 bodde i boliger (leiligheter) med et areal på minst 100 kvadratmeter. I alt 43 000 boliger med 64 000 bosatte hadde verken bad/dusj eller WC i leiligheten.

I alt 660 000 husholdninger, eller vel en av tre, oppga at de til vanlig sorterer ut en eller flere typer avfall. Batterier er den type avfall flest husholdninger sorterer ut. Nær tre av fire husholdninger disponerte personbil, og hver femte disponerte to eller flere biler. Om lag 65 prosent av de yrkesaktive brukte bil til arbeidet som eneste transportmiddel eller i tillegg til andre - 72 prosent av mennene og 58 prosent av kvinnene.

Nærmere opplysninger kan en få ved å vende seg til Statistisk sentralbyrå, Kongsvinger, tlf. (066) 85 157 eller (066) 85 142.

Mer detaljerte oppgaver kommer i publikasjonen NOS Folke- og boligteiling 1990 Foreløpige hovedtall, som vil bli utgitt i løpet av mai.

To av tre nordmenn bor i enebolig - og 60 prosent har mer enn 100 kvadratmeter å boltre seg på.

ARGUS

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra

Arbeiderbladet

Postboks 1183, Sentrum
0107 Oslo 1.
Besøksadresse:
Grensevn. 50
Telefon (02) 65 00 00.
Telefax, red. (02) 64 92 64
(Se baksiden!)

Opplag 1989: 55 707

4 JUNI 1991

Et folk i eneboliger

Av Tuva Gry Øyan

OSLO: Millom bakkar og berg, det er der nordmannen har fenge sin heim. Og den heimen har han og hun helst for seg selv, uten sjenerende naboskap. To av tre nordmenn bor i enebolig, og mer enn seksti prosent av befolkningen har over hundre kvadratmeter å boltre seg på i heimen.

Det går fram av Statistisk Sentralbyrås store Folke- og bolig telling (FoB), som ble gjennomført i november 1990. Den viser også at tre fjerdedeler av boligmassen er bygget etter 1945.

Nok plass

Den norske gjennomsnittsheimen er altså en frittliggende enebolig eller våningshus til-

knyttet gårdsbruk. 58 prosent av alle boliger faller inn under denne betegnelsen, og her bor 66 prosent av den samlede befolkningen. Tilsammen 22 prosent av boligene er kjedehus, rekke- eller terrassehus, tomannsboliger eller andre boligbygg med mindre enn tre etasjer. Her bor 20 prosent av befolkningen. Bare tolv prosent, en av åtte, bor i blokk eller leiegård.

Vi er ikke påfallende trangbodde, heller. I gjennomsnitt har den norske boligen 4,1 rom, og da er hverken kjøkken, bad/WC eller gang regnet med. I disse 4,1 rommene bor det 2,4 personer. Størst er boligene i Sogn og Fjordane, med 4,8 rom i gjennomsnitt. De minste boligene finner vi i Oslo, med et romgjennomsnitt på 3,2. Men her er også hus-

holdningen minst, statistisk sett bor det bare 1,8 personer på disse litt over tre rommene.

Det er flere som bor veldig romslig enn de som bor veldig trangt: 120.000 av landets innbyggere bor i ettroms-leiligheter, mens 182.000 har ni rom eller mer i sin bolig.

Eier selv

Og vi er et folk av selveiere. 85 prosent av oss bor i eide boliger, privat eller gjennom borettslag/boligaksjeselskap. 72 prosent, nesten tre av fire boliger, er privateide. Leiemarkedet er skrumpet inn til 15 prosent av totalen.

Forsvunnet er også utedoen, nesten. To prosent av befolkningen har verken bad/dusj eller WC i leiligheten. Ytterligere en prosent har WC, men ikke bad eller dusj.

BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
Fredensborgv. 24/26 - Oslo 1
Tlf. 20 46 75

Utklipp fra

Sandefjords Blad

Pol. tendens: Høyre

3 MAI 1991

2,4 personer bor i hver bolig

De første resultatene fra Folke- og bolig tellingen ifjor ble lagt frem på den store konferansen om barns oppvekstvilkår på Rica Park Hotel i Sandefjord tidligere denne uken. Tallene viser blant annet at det gjennomsnittlig bor 2,4 nordmenn i hver bolig. 220 000 personer fra 70 år og oppover bodde alene i sin bolig.

SB Kåre Gåsholt

Statistisk sentralbyrå (SSB) legger frem de første foreløbige resultatene av bolig tellingen som baserte seg på et landsomfattende utvalg på vel 10 000 personer. Undersøkelsen forteller at 3. november ifjor var det registrert 4 247 000 bosatte her i landet. De foreløbige tallene viser at 4 200 000 av disse bodde i privathusholdninger, fordelt på 1,77 million boliger.

To av tre bosatte i privathusholdninger bodde i enebolig eller i våningshus tilknyttet gårdsdrift, en tredjedel i leiligheter. Nærmere seks av ti nordmenn bor i boliger eller leiligheter på minst 100 kvadratmeter. Folketellingen viser at det fortsatt er i alt 43 000 boliger med 64 000 beboere hadde

hverken bad/dusj eller WC i leiligheten.

Nærmere tre av fire husholdninger i Norge disponerer personbil, hver femte to eller flere biler. Rundt 65 prosent av alle yrkesaktive benytter bil til arbeidet, enten som eneste transportmiddel eller i tillegg til andre. Nesten tre fjerdedeler av mennene benytter bil til arbeidet og drøyt halvparten av kvinnene.

Over en tredjedel av husholdningene oppgir at de til vanlig sorterer ut en eller flere typer avfall. Flest husholdninger sorterer ut batterier.

Opplysningene ble lagt frem av Svein Johansen fra SSB på konferansen «Barn på dagsorden i Vestfold» i Sandefjord. Mer detaljerte oppgaver kommer senere i år i publikasjonen Folke- og bolig telling 1990.

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
P.B. 1180, SENTRUM - 0107 OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

Adresseavisen

Postboks 6070

7003 TRONDHEIM

Politisk tendens: Konservativ

(Se baksiden!)

Opplag 1989: 88 722

3 MAI 1991

4,2 millioner nordmenn

OSLO: De første resultatene av folke- og boligtellingen 1990 viser at det 3. november i fjor var registrert 4.247.000 bosatte her i landet. Tallene viser at de fleste bodde i privathusholdninger fordelt med gjennomsnittlig 2,4 personer pr. bolig. 220.000 personer på 70 år eller over bodde alene i boligen.

To av tre bodde i eneboliger eller våningshus tilknyttet gårdsdrift. Nær seks av ti bodde i leiligheter på minst 100 kvadratmeter.

Ifølge undersøkelsen hadde 43.000 boliger her i landet verken bad, dusj eller toalett i leiligheten. Til sammen bodde det 64.000 personer i disse leilighetene.

Nær tre av fire husholdninger disponerte personbil og hver femte disponerte to eller flere biler. Om lag 65 prosent av de yrkesaktive brukte bil til og fra jobben – 72 prosent av mennene og 58 prosent av kvinnene.

NORSKE ARGUS A/S**Nyhetsovervåking****2 DAGSNYTT RADIO P1 NRK****Dato 30/04/91 Klokken 12:30:00****Mrk. FOB 90**

DEN SISTE FOLKE-OG BOLIGTELLINGEN HER I LANDET VISER AT DET BOR 4 247 000 MENNESKER I NORGE. TO AV TRE BOR I ENEBOLIGER, OG I ALT 43 000 BOLIGER I NORGE HAR VERKEN BAD, DUSJ ELLER WC. UNDERSØKELSEN BLE FORETATT AV SSB I NOVEMBER I FJOR, OG OMFATTER ET LANDSOMFATTENDE UTVALG PÅ 10 000 PERSONER. INNSLAG.

BESKJED OM HVOR LYDKASSETT MED OPPTAK AV SENDINGEN KAN FREMSKAFFES FÅS VED HENVENDELSE TIL:

NORSKE ARGUS A/S POSTBOKS 1180, SENTRUM 0107 OSLO 1.
TLF. 02 20 46 75 FAX 02 33 34 95

Ref 000095

NORSKE ARGUS A/S

Nyhetsovervåking

25 RADIO NETTVERK

Dato 30/04/91 Klokken 15:00:00

Mrk. FOB 90

43.000 BOLIGER HER I LANDET HAR HVERKEN BAD, DUSJ ELLER TOALETT.
I DISSE LEILIGHETENE BOR RUNDT 67.000 MENNESKER, VISER DE FØRSTE
RESULTATENE ETTER DEN STORE FOLKE- OG BOLIGTELLINGEN I FJOR.

BESKJED OM HVOR LYDKASSETT MED OPPTAK AV SENDINGEN KAN FREMSKAFFES,
FÅS VED HENVENDELSE TIL:

NORSKE ARGUS A/S, POSTBOKS 1180 SENTRUM, 0107 OSLO 1
TLF; 02 20 46 75 FAX; 02 33 34 95

Ref 000008

**Utkommet i serien Rapporter fra Statistisk sentralbyrå
etter 1. januar 1991 (RAPP)**

*Issued in the series Reports from the Central Bureau of Statistics
since 1 January 1991 (REP)
ISSN 0332-8422*

Nr. 91/1	Naturressurser og miljø 1990 Energi, luft, fisk, skog, jordbruk, holdninger til miljøproblemer, OECDs miljøtilstandsrapport. Ressursregnskap og analyser. 1991-160s. (RAPP; 91/1) 90 kr ISBN 82-537-3024-1	Nr. 91/9	Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1985 - 1988. 1991-37s. (RAPP; 91/9) 70 kr ISBN 82-537-3559-6
- 91/1A	Natural Resources and the Environment 1990. 1991-150s. (RAPP; 91/1A) 100 kr ISBN 82-537-3558-8	- 91/10	Tallet på innvandrere og deres etterkommere fram mot år 2050/Per Sevaldson. 1991-74s. (RAPP; 91/10) 60 kr ISBN 82-537-3567-7
- 91/2	MODIS V En modell for makroøkonomiske analyser/Yngvar Dyvi, Herbert Kristoffersen og Nils Øyvind Mæhle 1991-218s. (RAPP; 91/2) 125 kr ISBN 82-537-3021-7	- 91/11	En disaggregert ettermodell for offentlig transport i MODAG/MSG/Knut A. Magnussen og Jens Stoltenberg. 1991-42s. (RAPP; 91/11) 70 kr ISBN 82-537-3568-5
- 91/3	Byggekostnadsindeks for boliger Vekter og representantvarer 1990/Peder Næs. 1991-70s. (RAPP; 91/3) 80 kr ISBN 82-537-3026-8	- 91/12	Modell for kraftsektoren/Tor Arnt Johnsen. 1991-42s. (RAPP; 91/12) 70 kr ISBN 82-537-3573-1
- 91/4	Pasientstatistikk 1989. 1991-72s. (RAPP; 91/4) 80 kr ISBN 82-537-3047-0	- 91/13	Effektivisering av kraftmarkedet/Torstein Bye og Tor Arnt Johnsen. 1991-39s. (RAPP; 91/13) 70 kr ISBN 82-537-3575-8
- 91/5	Personellstatistikk Helsevesen og sosiale tjenester/Even Flaatten. 1991-71s. (RAPP; 91/5) 80 kr ISBN 82-537-3048-9	- 91/14	Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. Årene 1975-1991. 1991-69s. (RAPP; 91/14) 80 kr ISBN 82-537-3576-6
- 91/6	Virkninger av inntektsreguleringslovene 1988-90/Torbjørn Eika og Per Richard Johansen. 1991-50s. (RAPP; 91/6) 80 kr ISBN 82-537-3053-5	- 91/15	Prisnivå på Svalbard 1990. 1991-75s. (RAPP; 91/15) 60 kr ISBN 82-537-3556-1
- 91/7	Substitusjon mellom olje og elektrisitet i produksjonssektorene i en makromodell/Hans Terje Mysen. 1991-43s. (RAPP; 91/7) 80 kr ISBN 82-537-3054-3	- 91/16	Husholdningenes sparing Begrepsavklaring, dataproblemer og analyse/Knut Moum (red.) 1991-92s. (RAPP; 91/16) 80 kr ISBN 82-537-3585-5
- 91/8	Konsumprisindeksen. 1991-82s. (RAPP; 91/8) 80 kr ISBN 82-537-3072-1	- 91/17	Aktuelle skattetall 1991 <i>Current Tax Data</i> . 1991-46s. (RAPP; 91/17) 70 kr ISBN 82-537-3596-0

Nr. 92/2 **Energibruk i husholdningene**
Energiundersøkelsen 1990/Arne
Ljones, Runa Nesbakken, Svein
Sandbakken og Asbjørn Aaheim.
1992-106s. (RAPP; 92/2) 90 kr
ISBN 82-537-3629-0

- 92/3 **Klima, økonomi og tiltak**
(KLØKT)/Knut Moum (red.)
1992-97s. (RAPP; 92/3) 90 kr
ISBN 82-537-3647-9

Nr. 92/5 **Hotelløkonomi og overnattinger En**
analyse av sammenhengen mellom
hotellenes lønnsomhet og
kapasitetsutnytting mv./Tom Granseth.
1992-53s. (RAPP; 92/5) 90 kr
ISBN 82-537-3635-5

Pris kr 90,00

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
Universitetsforlaget, Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

9 788253 736457

ISBN 82-537-3645-2
ISSN 0332-8422